

کلمه گیلکی	مثال گیلکی	کلمه فارسی	مثال فارسی
آ	آ مأمود خورم آدمه	آقا	آقا محمود آدم خوبی است
آب دأن درم	گولانا آب دأن درم	دارم آب می‌دهم	دارم به گل‌ها آب می‌دهم
آبدؤ	آبدؤ کشئن دره	خمیازه	او خمیازه می‌کشد
آج	آج باورده	سیری‌ناپذیر	سیری‌ناپذیر است
آجور	آجور دیفار جا کفتن دره	آجر	آجر دارد از دیوار می‌افتد
آخربسر	من کی دائم آخربسر وا بئای می‌ویجا	سرانجام	من که می‌دانم سرانجام باید نزد من بیایی
آخریس	شانامه آخریس خوشه	پایان	پایان شاهنامه خوش است
آدم-نفر	شیمی آدم -نفران کوئیا ایسائید؟	عضو	اعضای شما کجا هستند؟
آشخال جابه	آشخالنا تاود آشخال جابه	سطل زباله	زباله‌ها را داخل سطل زباله بینداز
آغوز	آغوز خوری؟	گردو	گردو می‌خوری؟
آلاخان والاخان	آلاخان والاخان جا بئتره	دربه‌در	از دربه‌دری بهتر است
آها	آها، منم آیم	بله	بله، من هم می‌آیم
آهین	می‌دوکان آهین پورد ورنه	آهن	مغازه من کنار پل آهنی است
آوج	هرچی زنگ بزئم آوجا ندا	جواب	هر چه زنگ زدم جواب نداد
ارجئن ارجئن	کاغانا همه ارجئن ارجئن کوده	ریز ریز	تمام کاغذها را ریز ریز کرد
ای	ای میلیون تومون پول خایم	یک	یک میلیون تومان پول لازم دارم
ای فچم	ترا بیدینم ای فچم ماچی دهم	بسیار زیاد	تو را ببینم بسیار زیاد می‌بوسم
ای وخت	ای وخت پور ترا خاستیم	زمانی	زمانی تو را خیلی می‌خواستم
ای ور	آن رختان هرتا ای ور گفته	یک گوشه	هرکدام از لباس‌هایش یک گوشه افتاده است
ای وری	ا تابلو چی ره ای وری نه؟	کج	برای چه این تابلو کج است؟
ای یئم	ای یئم سیبیشکا مرا فادی؟	یک مشت	یک مشت تخمه آفتابگردان به من می‌دهی؟
ایتا	ایتا کاغذ مرا فادن	یک	یک کاغذ به من بده
ایجانا	من و میعاد ایجانا بوشوئیم بیرون	با هم	من و میعاد با هم بیرون رفتیم
ایدانه	ایدانه کوئی خایم	یک عدد	یک عدد کدو می‌خواهم

ایدفا	ایدفا بامؤم شیمی خانه	یک بار	یک بار به خانه شما آمدم
ایدفائی	ناصر ایدفائی بامؤ اوتاق ^۲ دورون	ناگهان	ناصر ناگهان داخل اتاق آمد
ایدقه	ایدقه بئس	یک دقیقه	یک دقیقه صبر کن
ایروز	ایروز دئه بمانسته می تعطیلی-یان توماناً به	یک روز	یک روز دیگر مانده تا تعطیلاتم تمام شود
ایزه	ایزه بؤشؤ اؤشنتر	کمی	کمی آن طرفتر برو
ایسآید	دیشب همه امی خانه ایسآید	بودند	همه دیشب خانه ما بودند
ایستؤل	أشان چؤب ^۲ جا ایستؤل چأکونید	صندلی	آن‌ها از چوب صندلی می‌سازند
ایسم	تی ایسم چیسه؟	نام	نام تو چیست؟
ایسید؟	شؤمان چن نفر ایسید؟	هستید؟	شما چند نفر هستید؟
ایسکمؤ	بؤشؤ دؤکان دؤتا ایسکمؤ بیهین	بستنی یخی	برو مغازه دو عدد بستنی یخی بخر
ایشتاو	های امراً ایشتاو دیهه	هشدار	مدام به ما هشدار می‌دهد
ایشتاوی	ایشتاوی چی گمه؟	می‌شنوی	می‌شنوی چه می‌گوییم؟
ایششه	ایششه، لاتی	اه (لفظ تنفر)	اه، مار
ایشماردن	می زای ایشماردنأ نأه	شمارش	بچه من شمارش بلد نیست
ایشکؤر	کیشکائان ^۲ رئم ایشکؤر فؤکؤن	خرده‌برنج	برای جوجه‌ها هم خرده‌برنج بریز
ایشکنئن	چی-یا ایشکنئن دري؟	شکستن	داری چه چیزی را می‌شکنی؟
ایمرؤ	ایمرؤ بؤشؤم کیتابخانه	امروز	امروز به کتابخانه رفتم
اینسان	اینسان بؤبؤ	انسان	انسان باش
ایوار ایوار	... ایوار ایوار شئطان مرأ گه	گهگاه	... گهگاه شیطان به من می‌گوید
ایواردم	ایواردم وا بشم بازار	یک بار دیگر	یک بار دیگر باید به بازار بروم
ایوارکی	ایوارکی بؤگؤ نأیم ترأ راحتأ کؤن	به یک باره	به یک باره بگو نمی‌آیم خودت را خلاص کن
ایبیچم	گؤش نؤکؤنی ایبیچم ترأیا	برخورد تندی می‌کنم	توجه نکنی برخورد تندی با تو می‌کنم
ایچه	ایچه یلا مه ره دؤکؤن	کمی	کمی پلو برای من بریز
ایچی	ایچی خأیم ترأ بگم	یک چیز	یک چیز می‌خواهم به تو بگویم
اوتاق	می اوتاق کؤیتأ ایسه؟	اتاق	اتاق من کدام یک است؟
اودؤشتن	سؤمبؤر ^۲ مأنستن امی خؤنأ اودؤشتن	مکیدن	مانند زالو دارند خون ما را می‌دوشند

	درید		
اورشین	کترایا اوسادم قاتوقا اورشین بزئم	هم زدن	کفگیر چوبی را برداشتم خورش را هم زدم
اوسان	قاقوشاقانا اوسان باور	بردار	قاشق‌ها را بردار بیاور
اوسه کؤد	ا کیتابا کی اوسه کؤد؟	فرستاد	این کتاب را چه کسی فرستاد؟
اوشان	اوشان کیسید؟	آنها	آنها کیستند؟
اوشکؤفت	آب مرا اوشکؤفت	در گلو گیر کرد	آب در گلویم گیر کرد
اون	اون چیه؟	آن	آن چیست؟
اویا	مهین کیف اویا نهأ	آنجا	کیف مهین آنجا است
اوجین	تی کیتابانا اوجین	جمع کن	کتاب‌هایت را جمع کن
اوکؤف	أمه ره اوکؤف دره	شگون	برای ما شگون دارد
أ	شوقاژا چاکؤدی؟	را	شوقاژ را تعمیر کردی؟
أتؤ	أتؤ نیه	چنین	چنین نیست
أجور	أجور چی-یان مرا حالی نیه	این‌گونه	این‌گونه چیزها را متوجه نمی‌شوم
أذب	می برار أذبه	مجرد	برادرم مجرد است
أرایم	أرایم بیا	این‌طرف هم	این‌طرف هم بیا
أرسؤ	تی أرسؤئانا پاکؤن	اشک	اشک‌هایت را پاک کن
أزازیل	أ أزازیل زاکانا فأندر	بسیار شیطان	این بچه‌های بسیار شیطان را نگاه کن
أسباب	ایچه أسباب باورم بقؤری؟	خوراکی	کمی خوراکی بیاورم بخوری؟
أشان	أشان کی أمؤن درید کیسید؟	ایشان	ایشان که دارند می‌آیند چه کسانی هستند؟
أشیل	مائی أشیل مرا کؤکؤ چاکؤنیدی	تخم ماهی	با تخم ماهی کوکو درست می‌کنند
ألؤغ	باغ مئن ایتا ألؤغ بیدئم	عقاب	در باغ یک عقاب دیدم
ألاو	جه وس هوا سرده أمی دهنا ألاو بیرؤن آیه	بخار	از بس هوا سرد است از دهان ما بخار خارج می‌شود
ألباقی	شیر ألباقی-یا دؤکؤن جا دؤرؤن	باقی‌مانده	باقی‌مانده شیر را داخل ظرف بریز
ألنگ	مرا ألنگ بزه بکفتم	پشت پا	به من پشت پا زد افتادم
أمان	أمان دؤ نفریم	ما	ما دو نفر هستیم

أمؤن	ورزشگا جا أمؤن درم	آمدن	دارم از استادیوم می آیم
أمبست	أ دؤغ پؤر أمبسته	غلیظ	این دوغ خیلی غلیظ است
أمرأ	من تي أمرأ أیم	با	من با تو می آیم
أمی	شؤمانم أمی أمرأ أئیدی؟	ما	شما هم با ما می آید؟
أن	أن چیست؟	این	این چیست؟
أندیفه	أ ساعت چارصد تؤمؤن أندیفه دأره؟	ارزش	این ساعت چهارصد تومن ارزش دارد؟
أنگاره	چی ره أئقد أنگاره بیده-ئی؟	تدارک	برای چه این قدر تدارک دیده ای؟
أوانگاره	هأچین أمه ره أوانگاره بیده-ئیم	دردسر	بیخود برای خودمان دردسر درست کردیم
أوری	می کافشینأ أوری؟	می آوری	کاپشن من را می آوری؟
أولی	تی أولی زاکه؟	اول	فرزند اولت است؟
أویر	می ساعتأ أوبرأ کؤدم	گم	ساعتم را گم کردم
أویستی	أشان دؤتا أویستی-یا مأنیدی	هوو	این دو نفر مانند هوو هم هستند
أیا	تی کیلیدانأ آیا بنا بؤم	این جا	کلیدهایت را این جا گذاشته بودم
أیاز	أیاز بینیشته گؤلان ^۲ سر	شبیم	شبیم روی گل ها نشسته است
أیچ	أن خؤج أیچه	بی مزه	این گلابی وحشی بی مزه است
أژدم	تی پلا أژدمه	بسیار شور	پلو تو بسیار شور است
أکه	أکه تأنیم بازی بؤکؤنیم؟	چه وقت	چه وقت می توانیم بازی کنیم؟
بأور	بؤشؤ می کیفأ بأور	بیاور	برو کیفم را بیاور
بؤبؤسته	أ پلا دئه بؤبؤسته	آماده	این پلو دیگر آماده است
بؤبؤسته	چی بؤبؤسته؟	شده است	چه شده است؟
بؤبؤسته	مهسا مرد ^۲ ره بؤبؤسته	شوهر کردن	مهسا شوهر کرد
بؤرسفته	می کیف ^۲ بند بؤرسفته	پاره شد	بند کیفم پاره شد
بؤرسن	دئه بؤرسن	تمام کن	دیگر تمام کن
بؤق	ماشین ^۲ شیشه بؤق بؤکؤده	بخار	شیشه ماشین بخار کرده است
بئس	ایمشبأ أمی خانه بئس	بمان	امشب را در خانه ما بمان
بئس	اییچه بئس	صبر کن	کمی صبر کن
بئگان	هؤیأ بئگان	بیفکن	همان جا بیفکن

باتم	آخربسر خو باتمأ فارسأ	سزای عمل	او در انتها به سزای عملش رسید
بار بامؤئید	گیلکان نترس بار بامؤئید	تربیت شده‌اند	گیلک‌ها شجاع تربیت شده‌اند
باش	خو پيله برارأ باشه	پیروز	بر برادر بزرگاش پیروز است
باقي بمأنسته	أنّ باقي بمأنسته ' چي بؤكؤنم؟	باقی‌مانده	باقی‌مانده این را چه کنم؟
بال	مي بالأ بيگير	دست	دستم را بگیر
بال زن	أنّ پئر أنا بال بزه	حمایت کردن	پدرش از او حمایت کرد
بالاخا	أمي بالاخا ويريشته	هواخواه	به هواخواهی ما برخاست
بامؤخته	بامؤخته آدمأ همه دؤس دأريدي	با ادب	آدم با ادب را همه دوست دارند
بامؤختي	اوشاني كي بؤگؤفتمه بامؤختي؟	یاد گرفتی	آن‌هایی که گفتم را یاد گرفتی؟
بیه	آگه أتؤ بیه	باشد	اگر چنین باشد
بیه	من گب خبربري نؤكؤنم هرچي خأيه بیه بدأ بیه	بشود	من خبرچینی نمی‌کنم هرچه می‌خواهد بشود بگذار بشود
بتپسته	يخچال أسبابّ جأ بتپسته-يه	پر	یخچال پر از وسایل است
بج	ایمسال بج گیرانأ بؤسته	برنج	امسال برنج گران شده است
بجار	آگه کاري نؤكؤنیم أمي بجاران همه دس جه شيدي	شالیزار	اگر کاری نکنیم تمام شالیزارهای مان از دست می‌روند
بجارکار	بجارکار كؤدن دره	کشاورزی (در شالیزار)	در شالیزار کشاورزی می‌کند
بجاوسته	کي خو بجاوسته آدامسأ تاودأ خیابانّ دؤرون؟	جویده	چه کسی آدامس جویده‌اش را در خیابان انداخت؟
بجسته	مي دسّ رگ بجسته	برجسته	رگ دستم برجسته شد
بخألي	بخألي آخري سال بیه	به گمانم	به گمانم سال آخر باشد
بدأ	بدأ بيدنیم چي تأنم بؤكؤنم	بگذار	بگذار بینم چه می‌توانم بکنم
بدگیل	أ ويلايان چندي بدگیل ایسید	زشت	این ویلاها چقدر زشت هستند
برأر	مي برار بؤشؤ ایجباري	برادر	برادرم به سربازی رفته است
برار زن	أفشينّ برارزن مي ريفئقه	زن برادر	زن برادر افشین با من دوست است
برارزا	مي برارزا بؤشؤ مڈرسه	برادرزاده	برادرزاده‌ام به مدرسه رفته است
بردن	تقي زن بيرده	ازدواج (با زن)	تقی زن گرفته است
برسه	أ خورمالوئان برسه	پخته	این خرمالوها پخته است

بزن بزن	ديرو آمي كوچه سر بزن بزن بو	درگیری	ديروز سر كوچه ما درگیری بود
بسته	بسته كوني؟	شرط	شرط می‌بندی؟
بسر تاودا	مآمد مرا بسر تاودا بشم بانك	یادآوری کرد	محمد به من یادآوری کرد به بانك بروم
بسر دكفتم	بسر دكفتم ايمسال بشم دانشگا	تصميم گرفتم	تصميم گرفتم امسال به دانشگاه بروم
بسچي	بسچي كي ايم	به‌طور قطع و يقين	به‌طور قطع و يقين می‌آيم
بشكفت	ورف سينگيني جا ا دار بشكفت	شكست	اين درخت از سنگيني برف شكست
بل	ان بل بل گوشا فاندرد	پهن و درشت	گوش‌های پهن و درشت‌اش را نگاه كن
بمأنستم	دئه بمأنستم	از يا افتاددم	ديگر از يا افتاددم
بمأنسته	ا نان بمأنسته-يه	بيات	اين نان بيات است
بمرده	كوړونا واسي داني چن نفر بمرده؟	مرده	به خاطر کرونا می‌دانی چند نفر مرده است؟
بنا اوسان	آدم وا خو بنا اوسانا بدأنه	راه و روش زندگی	آدم بايد راه و روش زندگی خودش را بداند
بندام	بندام آدم مرا نواسي نيشتن	بدنام	با آدم بدنام نبايد ارتباط داشت
بنماسته	خورا امرا بنماسته	نشان داد	خودش را به ما نشان داد
بنه	تي ماشينا هيا بنه	بگذار	ماشينات را همين‌جا بگذار
به	ا راديو چاكوده به؟	می‌شود	اين راديو درست می‌شود؟
به زرف	پئله-يا به زرف بزه زمين بشكنه	محكم	نعلبكي را محكم به زمين زد شكست
به فسكا دا	امرا به فسكا دا	لو داد	ما را لو داد
بي	تو ناصر امرا بي	بودی	تو با ناصر بودی
بي	مي امرا ريفتقا بي؟	می‌شوی	با من دوست می‌شوی؟
بي شناق	بعضي-يان پور بي شناقيد	حق شناس	بعضی‌ها خیلی حق شناس هستند
بي يا	گيلان بجاران همه بي يا بوستن دره	نابود	تمام شاليزارهای گيلان دارد نابود می‌شود
بي پوشت	خودا بوكونه هي كس بي پوشت نبه	تنها	خدا كند هيچ كس تنها نباشد
بي چنگ و مؤشت	آدم نوأ بي چنگ و مؤشت ببه	بی‌عرضه	آدم نبايد بی‌عرضه باشد
بياره	هركي وا بياره خو گبا بزنه	جرأت كند	هركس بايد جرأت كند سخن خود را بگويد

بیافتي	وأمج ولکي بیافتي	پیدا کردی	جستجو کن شاید پیدا کردی
بیبیشته	بیبیشته بج خایم	سرخ شده	برنج سرخ شده می‌خواهم
بیجیر	ییا بیجیر	پایین	ییا پایین
بیروڼ	بوښو بیروڼ	بیرون	برو بیرون
بیسپاردم	مرجاناً بیسپاردم	سفارش کردم	به مرجان سفارش کردم
بینا کوډه	سعید دیرو تا هسأ بینا کوډه درز خاندن	شروع کرد	سعید از دیروز تا حالا شروع کرده درس بخواند
بینیش	ایا بینیش	بنشین	اینجا بنشین
بینیویشته-کس	ا کیتاب بینیویشته-کس کیسه؟	نویسنده	نویسنده این کتاب چه کسی است؟
بیچه-ئي	او کونوسأ بیچه-ئي؟	چیدی	آن ازگیل را چیدی؟
بیگيغت	مي یولا بیگيغت	گرفت	پولم را گرفت
بسر	چار ما بسر وا بشم پاریس	در میان	چهار ماه در میان باید به پاریس بروم
بچمسته	أنقد بچارکار بوکودد اشان کمر بچمسته دأره	خمیده	آنقدر در شالیزارها کار کرده‌اند کمرشان خمیده شده است
بچنگأ دأ	خو یولانا همه بچنگأ دأ	از دست داد	تمام پول‌هایم را از دست داد
بچکسته	کارن بچکسته فني کاران ره	شایسته	کارن برای کارهای فنی شایسته است
بچوک	وحیدأ بیدئم بچوک نیشته بو	چمباتمه	وحید را دیدم چمباتمه نشسته بود
بکأشته	ا گولانا حسن بکأشته	کاشته	این گل‌ها را حسن کاشته
بکشه-ئي	چي بکشه-ئي؟	رسم کردی	چه چیزی رسم کردی؟
بکشه-ئي	اشانا بکشه-ئي	وزن کردی	این‌ها را وزن کردی
بکفت	زای دار جه بکفت	افتاد	بچه از درخت افتاد
بکفته راشي	أرا شوڼ نوأ بکفته راشي-يه	جاده متروکه	از این راه نرو جاده متروکه است
بگردستید	أول أمرأ بگردستید	بازرسی کردند	ابتدا ما را بازرسی کردند
بگشت	نأنم چي مرأ بگشت	نیش زد	نمی‌دانم چه چیزی مرا نیش زد
بگنسته	آغوز بگنسته مي سرا	برخورد کرد	گردو به سرم برخورد کرد
بگیلا کون	ا گبانأ هایا بگیلا کون	دفن کن	این حرف‌ها را همین‌جا دفن کن
بو	تي کار بو؟	بود	کار تو بود؟
بوچور	بوښو بوچور	بالا	برو بالا

بۆجۇر اۆتاق	زاكانا بىر بۆجۇر اۆتاق	اتاق بالا	بچه‌ها را به اتاق بالا ببر
بۆخۇس	دئره، بۆشۇ بۆخۇس	بخواب	ديروقت است، برو بخواب
بۆدۆج	تأني مي پرهنا بۆدۆجي؟	بدوز	می‌توانی پیراهنم را بدوزی؟
بۆدۆرۈن	بۆشۇ بۆدۆرۈن	داخل	برو داخل
بۆرۈز	تي فسكأ بۆرۈز دان نوا	فاش	رازت را فاش نکن
بۆز	مي پا بۆز مرا در كونه	پاشنه پا	پاشنه پايم درد می‌کند
بۆسۈجانه	غذايا همه بۆسۈجانه	سوزاند	تمام غذا را سوزاند
بۆشۇستم	تي رختانا بۆشۇستم	شستم	لباس‌هايت را شستم
بۆفۇرۇختم	مي گۆشي-يا تازگي-يان بۆفۇرۇختم	فروختم	گوشي‌ام را به‌تازگی فروختم
بۆچۈلكسته	أمي باغچه گۆلان بۆچۈلكسته	پژمرده	گل‌های باغچه ما پژمرده شد
بۆك بۆكۈده	ايمرۈ چي ره بۆك بۆكۈده-ئي؟	يكر	برای چه امروز يكر هستی؟
بۆكۈشيد	أشان خائيد همه بۆكۈشيد	بكشند	ايشان می‌خواهند همه را بكشند
بۆگرۇختيم	صابخانه كي بامو أمان بۆگرۇختيم	فرار كرديم	صاحب‌خانه كه آمد ما فرار كرديم
بۆگۈ بيشتاو	شيمي بۆگۈ بيشتاو نيشتاوستم	گفتگو	گفتگوی شما را نشنيدم
بۆگۈ مۆگۈ	مي دوماغ خارش كونه بۆگۈ مۆگۈيه	غيبت	بينی‌ام می‌خارد غيبت‌ام را می‌کنند
پئر	مي پئر بۆشۇ كار سر	يدر	يدرم سر كار رفت
پئر ۇ مار	مي پئر ۇ مار بخانه نئسائيد	يدر و مادر	يدر و مادرم خانه نيستند
پئر زن	همه-تا پئر زن كي بد ني-ئيد	نامادری	تمام نامادری‌ها كه بد نيستند
پئلە	چائي-يا دۆكۈن پئلە دۆرۈن	نعلبکی	چای را درون نعلبکی بریز
پئنج	پئنج تا نان خايم	پنج	پنج عدد نان می‌خواهم
پئنجا	زري-يم خو پئنجا ريالا فادأ	پنجاه	زری هم پنجاه ريال‌اش را داد
يا تۆك	تي يا تۆك سر بئس خانه دۆرۈنأ فأندر	نوك پا	روی نوك پايت بایست داخل خانه را نگاه کن
پابرانده	پابرانده صارا شۇن نوا	پابرهنه	پابرهنه به حياط نرو
پاخت	مي دوماغ پاخته	پهن	دماغ من پهن است
پادۈش	أشن پادۈش جا كفش چاكۈنيد	چرم	آن‌ها از چرم كفش می‌سازند
پاستن	كۆجي زاكانا وا پاستن	محافظت كردن	از بچه‌های كوچك بايد محافظت كرد
پاماله	أن لؤاس پاماله-يه	رد پا	اين رد پای روباه است

یابی	أمي يابی بؤبؤسته	تعقيب	ما را تعقيب کرد
پاچ	أمي آغوز دار هني پاچه	کوتاه	درخت گردوی ما هنوز کوتاه است
پاک	پاک خورأ بزه نیشتاوستن	به کل	به کل خودش را به نشیدن زد
پاک	سبزي-يانأ ياکؤدي؟	تميز	سبزی‌ها را تمیز کردی؟
یت	أمي مؤبل ^۲ دسته ^۱ یت بزه	کرم چوب‌خوار	دسته مبل ما را کرم چوب‌خوار خورده است
پراً گرفته	زأی تا خؤ مارأ بیده پراً گرفته	بسیار خوشحال شد	کودک به محض دیدن مادرش بسیار خوشحال شد
پراً گيفتيد	چيچيني-يان تا ييجايأ بیده-ئيد پراً گيفتيد	پرواز کردند	گنجشک‌ها تا گربه را دیدند پرواز کردند
پرکاله	ايتأ پرکاله سئب مرأ فأدن	تکه	یک تکه سیب به من بده
پرکيم	سرمائي کرأ پرکيم	می‌لرزيم	از سرما داریم می‌لرزيم
پس	وا ويشتر حق ^۲ سأي بؤکؤنم نيويره پس دکفم	عقب	باید بيشتر تلاش کنم وگرنه عقب می‌افتم
پس بمأنسته	تي پس-بمانسته غذايأ فؤکؤن چيري- يان ^۲ ره	باقی مانده	باقی‌مانده غذايت را برای پرنده‌ها بریز
پس ^۲ پؤشت	أشانأ ببر او ^۲ پس ^۲ پؤشت تآود	در آخرها	این‌ها را ببر در آن آخرها ببنداز
پسرزأك	پسرزأكه، أن ^۲ تامأ دکفه	پسريچه	پسريچه است، هوس می‌کند
پسي	أن ^۲ پسي تي درزأ فأرس	بعد از	بعد از این به درس‌ات برس
پشه دام	تاوستانان أگه پشه-دام نمانه، خؤفتن نشأ	پشه‌بند	تابستان‌ها اگر پشه بند نباشد، نمی‌شود خوابید
پلکان	پلکان ^۲ سر نيشتن نوأ	پله	روی پله‌ها ننشین
پيت	أمي خكاره پيتأ بؤسته	غر	ماهيتابه ما غر شده است
پيسخاله	ايتأ پيسخاله نمک دؤكؤن	کمی	کمی نمک بریز
پيش	دريا أمي پيش دره	جلو	دريا جلوی ماست
پيش	پيش کيسه؟	شروع کننده بازی	شروع کننده بازی چه کسی است؟
پيش دؤد	مي پيش دؤد کؤيأ نهأ؟	پيش‌بند	پيش‌بندم کجاست؟
پيش گب	کيتاب تؤمانأ بؤسته بمانسته أن ^۲ پيش	مقدمه	کتاب تمام شده مقدمه‌اش مانده

است		گب	
فردا مهمان‌های ما می‌آیند باید به پیشوازشان برویم	پیشواز	فردا اُمی مئمانان ائیدی وا بیشیم اُشان ُ پیشاشو	پیشاشو
دستم تاول زده است	تاوُل	می دس پیل بۆکۆده	پیل
یک سیب بزرگ به من بده	بزرگ	ایتا پیله سئب مرأ فادن	پیله
دیروز مادر بزرگت را دیدم	مادر بزرگ	دیرو تپ پیله مارأ بیدئم	پیله مار
پدر بزرگم به دریا رفت	پدر بزرگ	می پیله یئر بۆشو دریا	پیله یئر
کوروش فضول است	فضول	کۆرؤش پیله-سؤس ایسه	پیله-سؤس
رودخانه به این بزرگی ماهی ندارد	بزرگی	ها پیلکی رۆخان مائی نارَه	پیلکی
تمام لباس‌هایت وصله خورده است	وصله	تی رختان همه پینیک بزئکه	پینیک
لباس‌های وصله پینه جدیداً مد شده است	وصله پینه	پینیک-پاره رختان تازگی داب بۆبؤسته	پینیک-پاره
این موضوع خیلی پیچیده است	پیچیده	ا مۆصو پۆر پیچ واییچه	پیچ واییچ
گربه برای جوجه‌ها کمین کرده است	گربه	پیچا کیشکائان ره جۆخۆفته داره	پیچا
مانند سقز چسبنده است	چسبنده	پیچاک ُ وینجی-یا مانه	پیچاک
ماهی را تکه تکه کردم	تکه تکه	مائیا پلا کۆدم	پل
یک خرس چاق در جنگل دیدم	چاق	ایتا پلف ُ خرس دامان ُ مئن بیدئم	پلف
این‌جا چه ریختی؟ مورچه جمع شده است	مورچه	ایا چی فۆکۆدی؟ پۆتارأ کۆده	پۆتار
پتو روی خودت بینداز	پتو	ترا پۆتو دشان	پۆتو
اتوبوس‌ها پر از آدم است	پر	اوتۆبۆسانا آدم دره پۆر	پۆر
دیگ را آب بریز پر کن	پرکن	تیانا آب دۆکۆن پۆرأ کۆن	پۆرأ کۆن
از پل آهنی عبور کنیم دیگر می‌رسیم	پل	آهین پۆردا دواریم دنه فارسیم	پۆرد
از خوشحالی بشکن می‌زد	بشکن می‌زد	خۆشحالی جا پۆسته ایشکنه-ئی	پۆسته ایشکنه-ئی
برو نگاه کن پشت در کیست؟	پشت	بۆشو فاندرد در ُ پۆشت کی ایسا؟	پۆشت
کوله پشتی‌ات را بردار برویم	کوله‌پشتی	تی پۆشتابدأ اوسان بیشیم	پۆشتابد
گیلک پشتیان گیلک است	پشتیان	گیلک گیلک ُ پۆشتینه	پۆشتین
کمی پول داری به من بدهی؟	پول	اییچه پۆل دارې مرأ فادی؟	پۆل

پۆلۆک	مي پرهن ۋ پۆلۆک بکفته	دکمه	دکمه پیراهنم افتاده است
تأنم	تأنم أنأ چاکونم	می توانم	می توانم این را درست کنم
تا به تا	تي جۇرافان چي وأسي تا به تايه؟	لنگه به لنگه	برای چه جورابه‌ایت لنگه به لنگه است؟
تا هسأ	تا هسأ كۆرم كلاچ بازي بۆكۆده-ئي؟	تا به حال	تا حالا كۆرم كلاچ بازی کرده‌ای؟
تاتايي	أن تاتايأ مرأ اۆسه كۆن	عكس	این عكس را برای من ارسال كن
تاخت	تاختأگير بخانه	سرعت	به سرعت به خانه برو
تارانه	أن ۋ كرد ۋ كار همه ۋ اون ۋ جا ۋ تارانه	دور می‌کند	رفتارش همه را از او دور می‌کند
تازه	تازه-چي بۆگۆ	جدید	چیز جدیدی بگو
تازگي-يان	تازگي-يان عليأ بيدئي؟	به تازگی	به تازگی علی را دیده‌ای؟
تاشتن	مي ريشأ تاشتن درم	تراشیدن	دارم ریشم را می‌تراشم
تالان تالاني	أ تالان تالاني دۆرۆن نان گيرانأ بۆسته	هرج و مرج	در این هرج و مرج نان گران شد
تام	تام بزن	سکوت	ساکت باش
تام	ايچۆر غذا خۆري آدم ۋ تامأ دکفه	هوس	جوری غذا می‌خوری آدم هوس می‌کند
تامتۆمازه	تامتۆمازه نيشته بۆ	بی سر و صدا	بی سر و صدا نشسته بود
تان	كاسيبي دريا تان همه-جۆر مائي دره	عمق	در عمق دریای کاسپین همه‌نوع ماهی وجود دارد
تاوده	آشخالانأ تاوده اۆرأ	پرتاب می‌کند	زباله‌ها را به آن طرف پرتاب می‌کند
تترج	هأتۆ تترج بنه	پشت سر هم	همین‌طور پشت سر هم بگذار
تجروبه	مي تجروبه گه أ كار آخريس نأره	تجربه	تجربه من می‌گوید این کار نتیجه ندارد
تر ۋ راکه	تر ۋ راکه مرأ دکفته أمي دۆمبال	شاخه نازک	با شاخه نازک ما را دنبال کرد
تر ۋ چسب	تر ۋ چسب بۆشۆ	فرز	فرز برو
ترسانه	تي گبان أمرأ ترسانه	می‌ترساند	حرف‌هایت ما را می‌ترساند
ترکمه	أ رأی چقد ترکمه-يه؟	حرف نشنو	این بچه چه‌قدر حرف نشنو است؟
تس	أنقد بۆخۆرده تسأ بۆسته	ولو شدن بعد از پرخوری	آن‌قدر خورده ولو شده است
تسک ۋ ديل	بۆشۆم مي مأر ۋ خبرأگير تسک ۋ ديل بۆ	دل‌تنگ	رفتم احوال مادرم را بپرسم دل‌تنگ بود
تشت	تشتأ اۆسان بأور	ظرف مسی (با لبه بلند)	ظرف مسی را بردار بیاور
تشتا	مرأ تشتايه	تشنه	تشنه هستم

تفاق دکفته	منم نأتم چي تفاق دکفته دأره	اتفاق افتاده	من هم نمی دانم چه اتفاقی افتاده است
تفتک	أ تفتک دؤمرتبه بامؤ	مزاحم	این مزاحم دوباره آمد
تنگام	داوودأ ترسأ گیره أ تنگام ٚ کؤچه'نأ دؤاره	تنگ و تاریک	داوود می ترسد از این کوچه های تنگ و تاریک عبور کند
تنگر	آسمان ٚ جا تنگر أمؤن دره	تگرگ	تگرگ از آسمان می بارد
ته ره	أ پرهنا ته ره بیهین	برای خودت	این پیراهن را برای خودت بخر
تهب بسر	أمي أمبارأ جنس دره تهب بسر	لبالب	انبار ما از جنس لبالب است
تي	أن تي کاره؟	تو	این کار تو است؟
تي	من تي مرأ ایم	تو	من با تو می آیم
تيان	بؤشؤ تيانأ بأور	دیگ	برو دیگ را بیاور
تیتالي	زاکان ٚ تیتالي ره کیتاب بخأنید	سرگرمی	برای سرگرم کردن بچه ها کتاب بخوانید
تیج	أ چاقو تیج نیه	تیز	این چاقو تیز نیست
تیري پيري	مي چؤمان تيري پيري شه	سیاهی	چشم هایم سیاهی می رود
تیريچ مائي	تیريچ مائي کأسيي دريا مئن زیويسته	ازون برون	ازون برون در دریای کاسپین زندگی می کند
تینتير	های مه ره تینتير أمؤئي	عشوه	مدام برایم عشوه می آمد
تي تي	سئب دار تي تي بؤکؤده	شکوفه	درخت سیب شکوفه کرده است
تلس	مي چؤم تلس بؤکؤد	ورم	چشمم ورم کرد
تمش	تمش مي دسأ جيجا کؤنه	خار	خار دستم را زخمی می کند
تک	بزه مي تکأ	پهلوی	به پهلویم زد
تک دؤد	حسن تک دؤده	خالی بند	حسن خالی بند است
تکام	هاچين تي سرأ تکام دأن نوأ	تکان	بیخودی سرت را تکان نده
تؤر	پاک تؤرأ بؤسته دأره	دیوانه	به کلی دیوانه شده است
تؤرتؤره	پارچه' همه' تؤرتؤره ' کؤد	پاره پاره	تمام پارچه را پاره پاره کرد
تؤشک	خؤلي تؤشکأ فيشان	هسته	هسته آلوچه را دور بریز
تؤشکه	أ تؤشکه وا نیبه	گره	این گره باز نمی شود
تؤقا	من گیلان ٚ تؤقایم	عاشق	من عاشق گیلان هستم

تۆمان	مي تۆمان كۇيا نھا؟	شلوار	شلوار من كجاست؟
تۆمان	فئلم تۆمانا بۇسته؟	تمام	فيلم تمام شده است؟
تۆند	پۆر تۆند بۆ	تند (بداخلاق)	خيلي بداخلاق بود
تۆند	تۆند بيا	سريع	سريع بيا
تۆنداتۆند	تۆنداتۆند بۆشۇ	با شتاب	با شتاب رفت
تۆنگۆله	دۆتأ تۆنگۆله بزن	تلنگر	دو بار تلنگر بزن
تۆك	كيشكالانا دۆمبالا كۆني اشان' مآر ترأ تۆك گيره	نوك	جوجه‌ها را دنبال كنى مادرشان تو را نوك مى‌گيرد
تۆك	تي تۆك خۆن أمۆن دره	لب	لبات دارد خون مى‌آيد
تۆكايره	سجاد ؤ اكبر تۆكايره' ديبيد	جر و بحث	فرزاد و احمد جر و بحث مى‌کردند
تۆكه	آب تۆكه كۆنه	چكه	آب چكه مى‌كند
تۆكه	ايتأ تۆكه آب مرأ فأدن	اندك	يك كم آب به من بده
جأ	نادر' جأ فگيفتم	از	از نادر گرفتم
جأ	كي جأ بامؤ دأري؟	از جانب	از جانب چه كسى آمده‌اي؟
جأ	تۆ ليلا جأ بيا	به جأ	تو به جأ ليلا بيا
جۆر	تي وسيله 'ن كابينت' جۆر نھا	بالا	وسايلات بالاي كابينت است
جۆراكش	آن تاتاييا جۆراكش	بارگذاري	اين عكس را آيلود كن
جابجا	تا أنا بۆگۆفتيم، جابجا بۆشۇ	سريع	تا به او گفتم، سريع رفت
جابه	پرتخالانا ديچين جابه دۆرۆن	جعبه	پرتقال‌ها را داخل جعبه بچين
جايگا	گيلان أمي جايگايه	جايگاه	گيلان جايگاه ما است
جخترا دأ	هرچي أنا بۆگۆفته=بؤمأ جخترا دأ	فراموش كرد	هر چه به او گفته بودم را فراموش كرد
جرگه	أمي جرگه سي تا آدم-نفر دأره	گروه	گروه ما سي نفر عضو دارد
جزنه	كرأ خؤرأ جزنه أمي جرگه دۆرۆن	جا مى‌كند	دارد خودش را درون گروه ما جا مى‌كند
جغله	مي جغله هف ما دأره	نوزاد	نوزاد من هفت ماه‌اش است
جندره	او زناى كيسه أمرا جندره؟	با خشم نگاه مى‌كند	آن زن كيست دارد با خشم به ما نگاه مى‌كند؟
جنگستن دريم	شباندا' رۆز كرا جنگستن دريم	داريم مى‌جنگيم	شب و روز در حال جنگيدن هستيم
جه غرز	جه غرز نيما همه بائيد بۆدۆرۆن	به غير از	به غير از نيما همه داخل شويد

جه مآر بأورده	أشان جه مآر بأورده ياچ بيد	مادرزاد	این‌ها مادرزاد کوتاه‌قد بودند
جيجا	مي دس همه جيجا بؤبؤ	زخم	تمام دستم زخم شده است
جيجاماما	خؤ وسيله 'نا جيجاماما كؤدن دره	پنهان کردن	دارد وسیله‌هایش را پنهان می‌کند
جير	مؤرغانه كرك' جير نهأ	زیر	تخم‌مرغ زیر مرغ است
جيرأكش	فئلم جيرأكش بؤبؤسته؟	بارگیری	فیلم بارگیری شده است؟
جيليسكستيم	ورف' سرأ شؤن ديبيم هأ ايوار جيليسكستيم	سُر خوردیم	روی برف در حال راه رفتن بودیم ناگهان سُر خوردیم
جيميره	هر كي شاد نه أن' ديل جيميره	افسرده می‌شود	هر کس شاد نباشد دلش افسرده می‌شود
جيويشت	هأتؤ أمراً بيده جيويشت	در رفت	همین‌که ما را دید در رفت
جيويشت	مي بال جيويشت	در رفت	دستم در رفت
جكشه	خؤراً جكشه	کنار می‌کشد	خودش را کنار می‌کشد
جكفت	مي دهنأ آب جكفت	آب افتاد	دهنم آب افتاد
جوخوسانه	خؤ يؤلأنا فرش' جير جوخوسانه	پنهان کرد	پول‌هایش را زیر فرش پنهان کرد
جوخؤفت	يؤشؤ دار' يؤشت جوخؤفت	پنهان شد	رفت پشت درخت پنهان شد
جؤديكي	هؤلأ بؤستم مرأ جؤديكي بيگيفت	لکنت زبان	هول شدم و لکنت زبان گرفتم
جؤراً بيد	زاكان كس كسه مرأ زؤد جؤراً بيد	خو می‌گیرند	بچه‌ها زود با هم خو می‌گیرند
جؤراف	تي جؤرافأنا دؤكؤن	جوراب	جوراب‌هایت را بپوش
جؤفت	ايتأ جؤفت كفش بهئم	جفت	یک جفت کفش خریدم
جؤل	تي سؤرخ' جؤلأ قؤربان	لپ	به قربان لپ قرمزت
جؤلؤ	يؤشؤ جؤلؤ	جلو	جلو برو
جؤلف	كاسبي دريا جؤلفه	عمیق	دریای کاسپین عمیق است
جؤمجؤمه	مرأ جؤمجؤمه اؤساد	دلشوره	دلشوره گرفتم
جؤكؤن	أ درزنأ مه ره نخ جؤكؤن	سوزن را نخ کن	این سوزن را برای من نخ کن
چأكؤنم	كرأ خانه چأكؤنم	می‌سازم	در حال ساختن خانه هستم
چأكؤنه	بؤشؤ رمضان' ويجا، اؤن تأنه تي كارأ چأكؤنه	درست می‌کند	نزد رمضان برو، او می‌تواند کار تو را درست کند
چؤ	چؤ دكفته'نا باور كؤدن نؤأ	شایعه	شایعه‌ها را باور نکن

چۆرنىلى	أ چۆرنىلى پرهنا دىرو بيهئم	بنفش	اين پىراهن بنفش را ديروز خريدم
چئل	چئل سال پيش آيا بامؤبؤم	چهل	چهل سال قبل اين جا آمده بودم
چا	بؤشؤ چا جا آب واغؤش	چاه	برو از چاه آب بکش
چار	چار تا كۆئي مرأ فادن	چهار	چهار عدد كدو به من بده
چارياچه	چارياچه نيشته بؤ	چهار زانو	چهار زانو نشسته بود
چارچاك	درأ چارچاك بنا	چارطاق	در را چهارطاق گذاشت
چاركۆنچ	پارچه ' چاركۆنچ واوين	مربع	پارچه را به شكل مربع ببر
چالكا	چالكا ميان دنكفي	چاله	داخل چاله نيفتى
چان	وحيدأ بيدئم ايتأ كيسه بج بچانا گيفته بؤ	دوش	وحيد را ديدم يك كيسه برنج بر روى دوش گرفته بود
چاپ چاپ	بؤلبؤل كرأ چاپ چاپ زنه	چهچه	بلبل دارد چهچه مى زند
چاپلا	خؤشالي جا كرأ چاپلا زنه	كف زدن	از خوشحالى دارد كف مى زند
چاك	غذا بؤ ها چاكأ پؤرأ كؤده	فضاى اطراف	بوى غذا فضاى اطراف را پر کرده است
چرت' چؤلا	دئه كرأ چرت' چؤلا گي	مزخرف	ديگر دارى مزخرف مى گويى
چرخ	ديرو ايتأ چرخ بيهئم	دوچرخه	ديروز يك دوچرخه خريدم
چرخستن	الا تي تي زيمين' دؤر چرخستن دره	چرخيدن	ماه در حال چرخيدن به دور زمين است
چف	أنقد بؤخؤفتي چف بؤكؤدي	ورم	آن قدر خوابيدى ورم كردى
چفت	درأ چفتأ كؤدي؟	بستن	در را بستى؟
چفتن	سرمائي چفتن دؤستيم	يخ بستن	از سرما يخ زديم
چمچه	چمچه ' بيدئي؟	ملاقه	ملاقه را ديده اى؟
چنتا	تؤ چنتا آغؤز دأري؟	چند عدد	تو چند عدد گردو دارى؟
چندر	شيمي خانه چندر دؤره	چه قدر	خانه شما چه قدر دور است
چيسه	أن چيسه؟	چيست	اين چيست؟
چيشتن	كرأ غذائانا ايتأ ايتأ چيشتن درم	مزه كردن	دارم يكي يكي غذاها را مزه مى كنم
چيچال	تي دسأ چيچال' آب' مرأ بؤشؤر	ولرم	دست هايت را با آب ولرم بشور
چيچيني	ايمرو ايتأ چيچيني بيدئم	گنجشك	امروز يك گنجشك ديدم
چسك	بؤگؤفتم مي آمرأ بيا، بؤگؤفت چسك	نچ	گفتم با من بيا، گفت نچ
چلك	چرك	تى چلك' پرهنا بؤشؤر	پىراهن چركات را بشور

چک ^۲ پر	سینه-آبا نأنستي هأچين چک ^۲ پر زئي	دست و پا زدن	شنا کردن بلد نبود بيهوده دست و پا می‌زد
چو	خۇشک ^۲ چو هيمه ره خۇبه	چوب	چوب خشک برای هيزم خوب است
چوتۇ	أن چوتۇ کار كونه؟	چگونه	این چگونه کار می‌کند؟
چؤل	تي كفشأ چؤل بۆكۆدي	گل	كفشات را گلی کردی
چۆله	ايتأ كيريت چۆله مرأ فأدن	چوب کبريت	یک دانه چوب کبريت به من بده
چۆم	مي چۆم نيدينه	چشم	چشمم نمی‌بيند
چۆم دکف	أ خانه چۆم دکف بد نيه	چشم انداز	چشم انداز این خانه بد نيست
چۆمليز	مرأ چۆمليز بيگيفته	نيشگون	من را نيشگون گرفت
چۆچؤل	چۆچؤل دار ^۲ جا جۇر شۇن دره	مارمولک	مارمولک در حال بالا رفتن از درخت است
حأيوان	حأيوانأ سربسر نهأن نوأ	حيوان	حيوان‌ها را آزار و اذيت نکن
حئيقت	حئيقت گي؟	حقيقت	حقيقت را می‌گویی؟
حق ^۲ سأي	تي حق ^۲ سأيأ بۆكۆن آخربسر چأكۆده به	تلاش	تلاش کن سرانجام درست می‌شود
خألي	اؤنقد كار بۆكۆدم خألي بيس تۆمۆن مرأ فأدأ	فقط	آن قدر کار کردم فقط بيست تومان به من داد
خأندن	کيتاب خأندن درم	خواندن	دارم کتاب می‌خوانم
خأيه	کي خأيه بأيه؟	می‌خواهد	چه کسی می‌خواهد بيايد؟
خۆرم	علي خۆرم زأكه	خوب	علی بچه خوبی است
خۆرنه	أنقد خۆرنه كۆني كي خۆفتن نشأ	خروپف	آن قدر خروپف می‌کنی که نمی‌شود خوابید
خۆره	خۆره بامۇ	خودش	خودش آمد
خۆره خۆره	مي كيف ^۲ بند خۆره خۆره بۇرسفت	خود به خود	بند كيفم خود به خود پاره شد
خۇشگيل	أ گؤل چندر خۇشگيله	زیبا	این گل چه قدر زیباست
خاج	ايتأ خاج هيندانه مرأ فأدن	برشی از چیزی	یک برش هندوانه به من بده
خاخۆر	مي خاخۆر ^۲ مرأ بۆشۆئيم رستۆران	خواهر	با خواهرم به رستوران رفتيم
خاخۆرزا	خاخۆرزا مي شين دانشجويه	خواهرزاده	خواهرزاده من دانشجو است
خاش	أ مائي پۆر خاش دأره	استخوان	این ماهی استخوان زیاد دارد

خاص ^۲ بخت	حسود ^۲ آدم خاص ^۲ بخت نیبه	خوش بخت	آدم حسود خوش بخت نمی شود
خاطر	مرأ خاطر نایه	یاد	یادم نمی آید
خاطر خا	أشان دوتا خاطر خائی داشتید	عاشق	این دو نفر عاشق هم بودند
خال	بیا خالاناً نشکني	شاخه	مواظب باش شاخه ها را نشکني
خالیواش	خالیواش ^۲ مرأ درار چاکونیدی	مرزنگوش	با مرزنگوش نمک سبز درست می کنند
خبرأتر	چی خبرأتر؟	خبر و احوال	چه خبر و احوال؟
خبرأگیر	مؤسن دیرو بامؤبو تي خبرأگیر	سراغ گرفتن	محسن دیروز آمده بود و سراغ تو را می گرفت
خرابگی	دؤمرتبه خرابگی بؤکؤدی؟	خراب کاری	دوباره خراب کاری کردی؟
خرت ^۲ خشال	او خرت ^۲ خشالاناً فیشأن	وسایل بی ارزش	آن وسایل بی ارزش را دور بیانداز
خسته	تؤرفاناً خسته بکأشتي	متراکم	تربها را متراکم کاشتی
خفت	مرأ خفتاً گیره	چندش	چندش ام می شود
خفت	دئه مي خفت بسر أمؤن دره	تحمل	دیگر دارد تحمل ام تمام می شود
خفتي	خفتي آدمه	کم تحمل	آدم کم تحملی است
خفیانگی	خؤ کاراناً خفیانگی کؤنه	پنهانی	کارهایش را مخفیانه انجام می دهد
خُرک	أمي بجاناً خُرکاً کؤده	شپشک برنج	برنج های ما را شپشک زده است
خکاره	ایتأ پيله خکاره بیهين	ماهی تابه	یک ماهی تابه بزرگ بخر
خؤ	هرکي خؤ ماشین ^۲ مرأ بایه	خودش	هرکس با ماشین خودش بیاید
خؤج	خؤج خؤري؟	گلابی وحشی	گلابی وحشی می خوری؟
خؤرائئن	زاكأ دوا خؤرائئن درم	خوراندن	به بچه دارو می خورانم
خؤركأ	خؤركأ دامان ^۲ مئن زیویسته	جوجه تیغی	جوجه تیغی در جنگل زندگی می کند
خؤس	نأمم چي ره ایمرؤ خؤس کؤنمه	سرفه	نمی دانم برای چه امروز سرفه می کنم
خؤسانه	مهين كرا خؤ زاكأ خؤسانه	می خواباند	مهین دارد بچه اش را می خواباند
خؤسه	زأك ^۲ ره لالائي بيگي زؤتر خؤسه	می خوابد	برای بچه لالایی بگویی زودتر می خوابد
خؤشأدم	أيا بيا ترا خؤشأدم	بیوسم	این جا بیا تو را بیوسم
خؤشانه	أمان أشاناً وأده نیگيفته بيم، خؤشانه بامؤبيد	خودسرانه	ما آنها را دعوت نکرده بودیم، خودسرانه آمده بودند
خؤشک	سلان همه خؤشكأ بؤسته	خشک	آبگیرها همه خشک شده اند

خۆله	گرزه بۆشۇ خۆله مئن	سوراخ	موش درون سوراخ رفت
خۆلي	خۆلي-يانا بېچە-ئي؟	گوجه سبز	گوجه سبزها را چیدی؟
خۆمه	حججې أمي هره سر خۆمه بنا	لانه	پرستو بالای ایوان خانه ما لانه گذاشته است
خۆن دیمیر	مي يا اُنگوشت خۆن دیمیر بۇبۇسته	خون مرده	انگشت پای من خون مرده شده است
خۆچک	أ آشتالو خۆچکه	هسته جدا	این هلو هسته جدا است
دأني	دأني تي برار كۇيا ايسا؟	می دانی	می دانی برادرت کجا است؟
دۇجین	ته ره دۇجین بۆكۆن	انتخاب	برای خودت انتخاب کن
دۇرّ شر	اي نفر كرا دۇرّ شرّ جا ايه	دور دست	یک نفر دارد از دور دست می آید
دۇرسفت	مي زيبيلّ تان دۇرسفت	پاره شد	کف زنبیلم پاره شد
دۇوانئن	صوب تا هسا مرا دۇوانئن دره	دواندن	از صبح تا حالا دارند من را سر می دواند
دۇوستن	كرا دۇوم	دویدن	دارم می دوم
دۇككۇ	دۇككۇ بۆخوردم	تعجب	تعجب کردم
دئر	مي مڈرسه دئرا بۇ	دیر	مدرسه ام دیر شد
دئن	چي دئن دري؟	دیدن	چه داری می بینی؟
دئه	ايتا دئه نان مرا فادن	دیگر	یک نان دیگر به من بده
دئه	من دئه بازي نۆكۆنم	دیگر	من دیگر بازی نمی کنم
داب	أن تازه دابه؟	روش	این روش جدید است؟
دار	خۆشكّ دار هيমে ره خۇبه	درخت	درخت خشک برای همیزم خوب است
داشتّ دارائي	بعضي-يان داشتّ دارائي-يا ايشماردن نشأ	ثروت	ثروت بعضی ها را نمی شود شمرد
داشكا	آجورانأ داشكا أمرا باور	فرغون	آجرها را با فرغون بیاور
داغۆله باز	تو داغۆله بازي	جر زن	تو جرزنی
دامان	أمان جۆمه شيم دامان	جنگل	ما جمعه به جنگل می رویم
دامیشك	دامیشك ویشتر أمرا سر زئي	قیلن	قیلن بیشتر به ما سر می زدی
دباختیم	ايمرؤ بازي-يا دباختیم	باختیم	امروز بازی را باختیم
دتاوسته	آفتاب كۇرا جه دتاوسته اوتاقّ مئن؟	تابیده	آفتاب از کجا به داخل اتاق تابیده است؟

دخشارده	مرأ دخشارده ديفارأ	فشار داد	من را به ديوار فشار داد
درار	أمان خيارأ درارأ أمرأ خوريم	نمک سبز	ما خيار را با نمک سبز می‌خوريم
دراز راشي	ايتأ دراز راشي-يا دوارستيم	جاده بلند	از يك جاده بلند عبور كرديم
درازه	درازه بدن	ادامه	ادامه بده
دربند	كارأ دربند نوبؤ	علاقمند	به كار علاقمند نبود
درجك	او درجكأ وأكؤن	پنجره	آن پنجره را باز كن
درده	أمرأ درده دان نوأ نتأني بؤگو نتأنم	دق	ما را دق نده اگر نمی‌توانی بگو نمی‌توانم
درزن	بؤشو او درزنأ مه ره بأور	سوزن	برو آن سوزن را برای من بياور
دره	أ خؤم مئن آب دره	هست	داخل اين خمره آب است
درياگؤش	بؤشوئيم كاسي دريا درياگؤش اوچينيم	صدف	رفته بوديم دريای كاسپين تا صدف جمع كنيم
دس اوکؤف	كارگارأ دس اوکؤفأ وا فادن	دستمزد	دستمزد كارگران را بايد داد
دس بازار	أمرأ دس-بازارأ گيفتي؟	مسخره كردن	ما را مسخره می‌كنی؟
دس بكشه	پيچأ بيده نتأنه كؤترأ بيگيره دس بكشه	بی‌خیال شد	گرچه دید نمی‌تواند كبوتر را بگيرد بی‌خیال شد
دس فارس	ميقراض مرأ دس فارس نيه	در دسترس	قيچی در دسترس من نيست
دس تان	مي دس تان مرأ خارش كؤنه	كف دست	كف دستم می‌خارد
دس پرا گيفتن	أمرأ دس پرا گيفتي؟	مسخره كردن	ما را مسخره می‌كنی؟
دسامؤجه	أ پيچأ دسامؤجه	دست آموز است	اين گرچه دست‌آموز است
دسانئن	بجأ دسانئن درم	خيساندن	دارم برنج را خيس می‌كنم
دسنماز	مي مآر بؤشو دسنماز بيگيره	وضو	مادرم رفته وضو بگيرد
دسكلا	هؤتؤ دسكلا زئيد أمؤن ديبيد	كف زدن	همان‌طور داشتند كف می‌زدند و می‌آمدند
دشان	زاكأ پؤتؤ دشان	پيوشان	روی بچه را با يتو پيوشان
دفرار	ترأ دفرار پؤشتي-يا	تكيه بده	به پشتی تكيه بده
دم بتؤ	جه او وخته ترأ بشناختم دم بتؤ بي	تودار	از آن موقع كه تو را شناختم تودار بودی
دم بؤكؤده	هوا دم بؤكؤده	شرجی	هوا شرجی است

دمختن	گیل دمختن دري؟	لگد کردن	داری گل لگد می‌کنی؟
دمق	أمرأ ديمقاً کؤد	خیط	ما را خیط کرد
دوا	مي دوائئنا بأور بؤخؤرم	دارو	داروهايم را بياور بخورم
ديرو	هرچي خأستيم ديرو بيهئم	ديروز	هرچه احتياج داشتم ديروز خريدم
ديفار	خأيم خانه دؤراً ديفار بؤكؤنم	ديوار	می‌خواهم دور خانه را ديوار كنم
دیل	مي ديل بشكفته	دل	دلم شكسته
ديلاً گيفتن	أ تؤنگ تي ديلاً بيگيفته؟	پسندیدن	اين دستيند را پسنديدي؟
ديم	تي ديمأ بؤشؤر	صورت	صورتت را بشور
دیمه	تي آغؤزان ديمه بنن	کنار	گردوهايت را کنار بگذار
ديميريدي	هر سال دأني چن نفر كاسيي دريا ميان ديميريدي؟	غرق می‌شوند	می‌دانی هر سال چند نفر داخل دریای كاسيين غرق می‌شوند؟
ديميشته	پيچأ أمرأ ديميشته	ادرار کرد	گرچه روی ما ادرار کرده است
دیني-یه	نيما حيساب 'دؤرؤن يؤل دينه	نیست	داخل حساب نيما پول نيست
ديويست	ديويست تؤمؤن دئه يؤل نيه	دويست	دويست تومان ديگر پولی نيست
ديچئن	مريم كابينتأ ديچئن دره	مرتب کردن	مريم دارد كابينت را مرتب می‌كند
دؤارستم	ديرو شيمي كؤچه ' دؤارستم	عبور کردم	ديروز از كؤچه شما عبور كردم
دؤارسته	دوارسته-يأ وا بدن	گذشته	گذشته را رها كن
دؤسته	ايرؤ أ دؤسته دران وأبه	بسته	يك روز اين درهای بسته باز می‌شود
دؤد	كيتابأ دؤد ييأ ايأ	ببند	كتاب را ببند اين‌جا بيا
دؤد وأود	چي-يأ دؤد وأود كؤدن دري؟	بسته‌بندی	چه چيزی را داری بسته‌بندی می‌کنی؟
دؤل	های دؤل دأئي	طفره	همه‌اش طفره می‌رفت
دکش	مي پئر خأستي مرأ دكشأ ده	سیلی	پدرم می‌خواست به من سيلی بزند
دکش	او لافندأ دكش	محکم کن	آن طناب را محكم كن
دگراً	چي ره دگراً خؤري؟	تلوتلو	برای چه تلوتلو می‌خوری؟
دؤتأ	دؤتأ أشتالؤ مرأ فأدن	دو عدد	دو عدد هلو به من بده
دؤجا بؤگؤئي	دؤجا بؤگؤئي خؤرم كار نيه	خبرچینی	خبرچینی كار خوبی نيست
دؤجؤل دؤجؤل	دؤجؤل دؤجؤل خوردن دره	دو لی	دولیی دارد می‌خورد
دؤخادن	كي مرأ دؤخاده؟	صدا کردن	چه کسی من را صدا زد؟

دۆرۈس	شۆمان دۆرۈس فرمائيدي	درست	شما درست می فرمایید
دۆرۈستە	أنا هأتو دۆرۈستە أن جا سر بنه	کامل	این را همین طور کامل سر جایش بگذار
دۆرۈن	خو اۆتاق دۆرۈن ایسا	داخل	داخل اتاقش است
دۆم	لانتی خو دۆما گرکه بۆکۆد	دم	مار دماش را به دور خودش حلقه زد
دۆماغ	می دۆماغ خارش کۆنه	بینی	بینی ام می خارد
دۆمبالسر	او ری کیسه امی دۆمبالسر أمۇن دره؟	پشت سر	آن پسر کیست دارد پشت سر ما می آید؟
دۆمرتبە	دۆمرتبە واگردم بخانه	دوباره	دوباره به منزل برمی گردم
دۆنبۆ	پینیر جا میان پینیر دۆنبۆ	نبود	پنیر داخل ظرف پنیر نبود
دۆنیا	ا زاکان دۆنیا یا چاکۆنیدي	جهان	این بچه ها جهان را می سازند
دۆواره	دۆواره بۆگۆ	دوباره	دوباره بگو
دۆچکان	أشانا چسب چو مرأ دۆچکان	بچسبان	این ها را با چسب چوب بچسبان
دۆکان	مأمد امرأ بۆشو دۆکان	مغازه	با محمد به مغازه برو
دۆکتۆر	خایم بشم دۆکتۆر	دکتر	می خواهم به دکتر بروم
دۆکۆد	آسیه خو کافشینا دۆکۆد	پوشید	آسیه کایشناش را پوشید
دۆکۆش	او لامپا دۆکۆش	خاموش کن	آن لامپ را خاموش کن
دۆکۆن	ته ره غذا دۆکۆن	بریز	برای خودت غذا بریز
رؤجا	رؤجایانا بیدین	ستاره	ستارگان را ببین
رئک	او رئکا بیده ئی؟	پسر	آن پسر را دیدی؟
رات	أن مؤ راته	موی صاف	موی او صاف است
راد وار	رادوارا واورس	رهگذر	از رهگذر بپرس
راستا کۆن	ا جابه نا راستا کۆن بنه اؤرا	بلند کن	این جعبه ها را بلند کن آن طرف بگذار
راشی	ها راشی یا بۆشو	جاده	همین جاده را برو
رافا	تی رافا ایسم	منتظر	منتظر تو می مانم
رج	أشانا به رجأ کۆن	ردیف	این ها را به ردیف کن
رخشن	أمرأ رخشنا گیفتی؟	مسخره	ما را مسخره می کنی؟
ره	أمه ره چي بأوردی؟	برای	برای ما چه آوردی؟
ریفئق	می ریفئق مرأ شۆن درم بیرون	رفیق	دارم با رفیقم به بیرون می روم

رچ	هأ رچأ بیگیر بۆشۆ	ردپا	همین ردپا را بیگیر برو
رۆخان	رۆخانأ بیدئی؟	رودخانه	رودخانه را دیدی؟
رۆز	ای رۆز ایم ترا دینم	روز	یک روز می‌آیم تو را می‌بینم
زئن	زاگانأ نوآسی زئن	زدن	بچه‌ها را نباید زد
زاقۆت	زاقۆته	بسیار ترش	بسیار ترش است
زاما	تی زاما کوئیا کار کۆنه؟	داماد	داماد تو کجا کار می‌کند؟
زاکان	أمی زاکان دئه پیلە' بۆستد	بچه‌ها	بچه‌های ما دیگر بزرگ شدند
زرخ	زرخأ بۆسته خۆردن نشأ	تلخ	تلخ شده است نمی‌شود خورد
زرخ	می پئر دیرۆ پۆر زرخ بۆ	عصبانی	یدرم دیروز بسیار عصبانی بود
زن برار	تی زن برار أمی آمرأ ایە	برادر زن	برادر زنت با ما می‌آید
زن خاخۆر	می زن خاخۆر ایران نئسأ	خواهرزن	خواهرزنم ایران نیست
زن خاخۆرزا	تی زن خاخۆرزا یا بیدئم	خواهرزاده زن	خواهرزاده زنت را دیدم
زن مآر	می زن مآر بۆشۆ خۆ خاخۆر' خانه	مادرزن	مادرزنم به خانه خواهرش رفته است
زن پئر	می زن پئر' خانه هأ کۆچه دۆرۆنه	پدرزن	خانه پدرزنم داخل همین کوچه است
زنأی	أ زنأی دئه کیسه؟	زن	این زن دیگر کیست؟
زنجیل	وا ایئأ زنجیل بیهینم	زنجیر	باید یک زنجیر بخرم
زنخازی	می برار' ره بۆشۆم زنخازی	خواستگاری	برای برادرم به خواستگاری رفتم
زهار	ایوار ایوار نوأ تام زئن، وا زهار کۆدن	فریاد	گاهی اوقات نباید سکوت کرد، باید فریاد زد
زواله	أسأ زواله خاب' مۆقه-یه	بعدازظهر تابستان	اکنون وقت خواب بعدازظهر تابستان است
زوان	گیلکی زوانه، لاجه نیه	زبان	گیلکی زبان است، لهجه نیست
زیویستن	أن دئه چۆجۆر زیویستنه؟	زندگی کردن	این دیگر چه نوع زندگی کردن است؟
سأکۆته	می زاک ایئأ سأکۆته دآره	توله سگ	بچه من یک توله سگ دارد
سئخ	سئخانأ کوئیا بنأئی؟	سیخ	سیخ‌ها را کجا گذاشتی؟
ساج	تی ساجأ چأکۆن	زلف	مویت را درست کن
ساق	أمی ناجه أن' کی همیشک ساق بیبید	سلامتی	آرزوی ما این است که همیشه سلامت باشید

سامان	کؤ سامان شؤن دریم؟	جا، مکان	به کجا می‌رویم؟
سانچؤ	جه وس هوا سرده سانچؤ زئن درم	سینه‌پهلو	از بس هوا سرد است داریم سینه‌پهلو می‌کنم
سخت	همه-تا کاران سخته	سخت	تمام کارها سخت است
سختي أمؤن	مرأ سختي آیه بشم بیرون	تنبلی	تنبلی‌ام می‌شود بیرون بروم
سر	تي وسيله 'نا' بنه میز' سر	روی	وسایلات را روی میز بگذار
سر	تو کي سر ایسي؟	طرفدار	تو طرفدار چه کسی هستی؟
سر' کؤره	مي سر' کؤره مرأ در کؤنه	شقیقه	شقیقه‌ام درد می‌کند
سرأ جيري	أ سرأ جيري-یا وا دواریم	شیب	از این شیب باید عبور کنیم
سرأ دن	مي سفارشانا سرأ دن	ارسال کن	سفارش‌هایم را ارسال کن
سرأ دن	او ییچا زاکا سرأ دن	رها کن	آن بچه گربه را رها کن
سراکؤنا	کیتابا سراکؤنا بیگیفتي	برعکس	کتاب را برعکس گرفتی
سربس	تي سربسا بؤگو	منبع	منبعات را بگو
سربسر	مرأ سربسر نهان نوا	اذیت	من را اذیت نکن
سربسر	هؤتؤ سربسر بنه	روی هم	همان‌طور روی هم بگذار
سرد' وا	سرد' وا دمه	باد سرد	باد سرد می‌دمد
سردأ کؤده	هوا سردأ کؤده	سرد شده است	هوا سرد شده است
سردی	بؤشو سردی-یا باور	نردبان	برو نردبان را بیاور
سرفوکؤ	های امرأ سرفوکؤ زنه	سرکوفت	مدام به ما سرکوفت می‌زند
سرگمجي	زاکان' سرگمجي ره، اشانه کیتاب بخانید	سرگرم کردن	برای سرگرم کردن بچه‌ها، برای آن‌ها کتاب بخوانید
سس	تي یلا چي ره سسه؟	بی‌نمک	برای چه پلوی تو بی‌نمک است؟
سفیان	سفیان بؤکؤدم	وحشت	وحشت کردم
سلامال	مي سلاماله	هم سن	هم سن من است
سه لنگه	او سه لنگه-یا باور	سه پایه	آن سه پایه را بیاور
سیا	مي سیا تؤمانا بیدئی؟	سیاه	شلوار سیاه من را دیده‌ای؟
سیبیشکا	سیبیشکا خوری؟	تخمه آفتابگردان	تخمه آفتابگردان می‌خوری؟
سیفید	او سیفید' کفشأ خایم	سفید	آن کفش سفید را می‌خواهم

سیوا	أشأنا سیوا بنه	جدا	این‌ها را جدا بگذار
شَبَج	تي سرا شَبَجاً كوده؟	شپش	سرت شپش کرده است؟
شَفَره	شَفَره ' بوشوئستم	سفره	سفره را شستم
شَند	تي شَند چقده؟	سن	سنات چه قدر است؟
شودا	خليل بوشو بازار شودا بؤكونه	معامله	خلیل به بازار رفت تا معامله کند
سك	سكان پيچانان ' وأسي لاب كوديد	سگ	سگ‌ها به خاطر گربه‌ها پارس می‌کردند
سَو	بؤخاري سَو زياده	شعله	شعله بخاری زیاد است
سَو	الا تي تي سَو كونه	روشنایی	ماه روشنایی می‌دهد
سَوَبول	أ ساكوتَه-يا سَوَبولاً كوده	كك	این توله سگ كك دارد
سَوَبوك	أ كفش چندر سَوَبوكه	سبك	این كفش چه قدر سبك است
سَوَج	مي گولي مرأ سَوَج كونه	سوزش	گلویم می‌سوزد
سَوَج	هوا سَوَج دأره	سوز	هوا سوز دارد
سَوْرخ	أ سَوْرخ ' پرهنا دؤكون	قرمز	این پیراهن قرمز را بیوش
سَوَستي	سَوَستي كودن نوأ	تنبلی	تنبلی نكن
سَوَفته	تا هسأ سَوَفته نؤكوديم	دشت	تا حالا دشت نكرديم
سَوَماپالان	كابينت ' جا سَوَماپالانأ مرأ فأدن	آبكش	از داخل كابينت آبكش را به من بده
سَوَك	سردِي-يا سَوَك بني كفه	عمودی	نردبان را عمودی بگذاری می‌افتد
سَوَكوله	سَوَكوله كؤكوره كؤ كودن دره	خروس	خروس قوقولی قوقو می‌کند
سَوَكونج	سَوَكونج سَوَتأ كونج دره	مثلث	مثلث سه تا زاویه دارد
شأ	چي شأ كودن؟	می‌شود	چه می‌شود کرد؟
شأل	شأل دؤتا أمي كرکانأ ببرد	شغال	شغال دو عدد از مرغهای ما را برد
شَوْت	او شَوْتأ مرأ فأدن	فرچه	آن فرچه را به من بده
شَوْن	شَوْن ' مؤقه مرأ دؤخان	رفتن	هنگام رفتن صدایم كن
شَوْن أَموْن	أمي شَوْن أَموْن خؤ جا سر مأنه	رفت و آمد	رفت و آمد ما برقرار می‌ماند
شب	شب دكفته	شب	شب شده
شَباند رَوَز	نؤرؤزبل ' ره شَباند رَوَز بيداريم	شب و روز	برای نوروزبل شب و روز بيدار هستيم
شل	چي ره شل شلكأ را شي؟	لنگ	برای چه لنگان لنگان راه می‌روی؟
شلار	هأى خؤ گبأ شلار دأئي	کش دادن	مدام حرفاش را كش می‌داد

شلخت	ایتا ییله شلخت بیهئم	غاز	یک غاز بزرگ خریدم
شلله	می پلا شلله بؤبؤ	خمیر شدن پلو	پلوی من خمیر شد
شه	ایا چقد گرمه، شه بزم	عرق	این جا چه قدر گرم است، عرق زدم
شواله	تش شواله کشه	شعله	آتش شعله می کشد
شیب	شیب بزن	سوت	سوت بزن
شیش	أمان شیش نفر بیم	شش	ما شش نفر بودیم
شیمی	اوی سفر أمان بامؤئیم ای سفر شیمی نؤبه-یه	شما	دفعه پیش ما آمدیم این بار نوبت شماست
شکمدار	شکمدار زناکانا مأنه	حامله	مانند زن های حامله است
شوتور	شوتور بیابان مئن زیویسته	شتر	شتر در بیابان زندگی می کند
شوروم	شوروم بیگیفته	مه	مه گرفته است
شوماره	سیرؤس قایقران شوماره ۹ بو	شماره	شماره سیروس قایقران ۹ بود
شومان	شومان بیشید	شما	شما بروید
صوب	من صوبان زود شم کار سر	صبح	من صبح ها زود به سر کار می روم
صبر	صبر بزه	عطسه	عطسه کرد
صوندوق	صوندوق دورون بنام	صندوق	داخل صندوق گذاشتم
عایدینی	ایمسال کورؤنا واسی عایدینی ناریم	عید دیدنی	امسال به خاطر کرونا عید دیدنی نداریم
عاینک	می عاینکا بیدئی؟	عینک	عینک من را دیده ای؟
عار و مور	أن عار و مور بشکفته	غرور	غرورش شکست
عارنامؤس	أمی مرا عارنامؤسی دأره	رودربایستی	با ما رودربایستی دارد
عسکی	کی عسکی بزه؟	عطسه	چه کسی عطسه کرد؟
عم پسرزا	تی عم پسر زا که؟	بچه پسرعمه	بچه پسرعمه ات است؟
عمجان	دیرو بؤشؤم می عمجان خانه	عمه	دیروز به خانه عمه ام رفتم
عمجان دؤختر	فردا می عمجان دؤختر خانه ایسائیم	دخترعمه	فردا خانه دخترعمه ام هستیم
عمجان پسر	می عمجان پسر رشت ایسا	پسرعمه	پسرعمه ام در رشت است
عنقص	أن کاران عنقص نیه	از روی عمد	کارهایش از روی عمد نیست
عوض	أن همه پول فادائی اون عوض چی فآگیتی؟	به جای	این همه پول دادی به جای آن چه گرفتی؟

عوض دکش	آمي پرهنا نا عوض دکش بۆکۆدیم	معاوضه	پیراهن‌هایمان را معاوضه کردیم
عیلاج	حسودی-یا هیج عیلاج نیه	مداوا	حسادت اصلن مداوا نمی‌شود
عیلاوه	ایتا دئه عیلاوه' کۆن	اضافه	یکی دیگر اضافه کن
غۆرصه	غۆرصه خۆردن نوأ	غصه	غصه نخور
فأدا	ترا چي فأدا؟	داد	به تو چه داد؟
فأده	تي نظر أمي یولا فأده؟	می‌دهد	به نظرت پول ما را می‌دهد؟
فأرسه	شانس بأوردن ماسو مرأ فأرسه	کمک کرد	شانس آوردن ماسو به کمک من آمد
فأمستن	أ مؤضو فأمستن أنقد سخته؟	فهمیدن	فهمیدن این موضوع این قدر سخت است؟
فأندر	مرأ فأندر	نگاه کن	به من نگاه کن
فأكش	أ لافندا فأکش	بکش	این طناب را بکش
فأكش	دئه مي کله فأکش نأره	کشش	ذهنم دیگر کشش ندارد
فأكش	من گم وا بدن های فأکش دان دره	ادامه	من می‌گویم بس کن مدام دارد ادامه می‌دهد
فؤقا	آهینا فؤقا گیل' دۆرۆن	فرو کن	آهن را در گل فرو کن
فئلم	أ فئلما بیدئی؟	فیلم	این فیلم را دیده‌ای؟
فادار	بۆشو تي زاكا فادار	سریا بگیر	برو بچه‌ات را سریا بگیر
فارسانه	بؤشو مأمدا فارسانه	رساند	رفت محمد را برساند
فاش	فاش دان دره	فحش	دارد فحش می‌دهد
فال	أ پرهن ته ره فاله	گشاد	این پیراهن برای تو گشاد است
فاکشیم	بیا أ میزا فأکشیم ببریم اؤرأ	بکشیم	بیا این میز را بکشیم ببریم آن طرف
فترات	أشان دئه فترات کاشتن درید	بیداد	این‌ها دیگر دارند بیداد می‌کنند
فته کۆدن	دئه أمرأ فته کۆدن دره	به تنگ آوردن	دیگر دارد ما را به تنگ می‌آورد
فجه	أیا چي فجه؟	ریخته	این جا چه ریخته است؟
فرخ	أن اؤن' مرأ فرخ کۆنه	تفاوت	این با آن تفاوت دارد
فسفاله	چائی فسفاله' فیشان	تقاله	تقاله چای را دور بریز
فسک	مي فسکا بۆرۆز ندي	راز	راز من را فاش نکنی
ففه	ففه خۆري؟	جگر سفید	جگر سفید می‌خوری؟

فلنگي	چي ره فلنگي؟	می‌لنگی	برای چه می‌لنگی؟
فلگان	سُفره ' فلگان	بتکان	سفره را بتکان
فیت	أمرأ فیت دأن دره	تحریک	دارد ما را تحریک می‌کند
فیرینی	فیرینی خوری؟	فرنی	فرنی می‌خوری؟
فیشان	مؤس بۆکۆده نانأ فیشان	دور بریز	نان کپک زده را دور بریز
فیللی	فیللی تاودن خیابان' دۆرۆن خۆرم کار نیه	آب دهان	آب دهان انداختن در خیابان کار خوبی نیست
فینگی	چي ره فینگی-یان' مأنستن گب زني؟	تو دماغی	برای چه مانند تو دماغی‌ها حرف می‌زنی؟
فیچال	فیچال أن' آبا بیگیر	بچلان	بچلان آبش را بگیر
فچم	أمان بچار' مئن فچم کار کونیم	خمیده	ما خمیده در مزرعه برنج کار می‌کنیم
فک	فک باورده	بدبیاری	بدبیاری آورد
فگيفتم	ایمرو حۆقۇق فگيفتم	گرفتم	امروز حقوق گرفتم
فۆ	فۆ بزى سردأ به بزى بۆخۆر	فوت	فوت کن سرد شود بعد بخور
فۆبرده	تا کیکا باوردیم فۆبرده	بلعید	به محض این که کیک را آوریم بلعید
فۆتۆرکسته	شال أمي کرکانأ فۆتۆرکسته	حمله کرد	شغال به مرغهای ما حمله کرد
فۆداشتن	کي بۆ فۆداشته؟	شلیک کردن	چه کسی بود که شلیک کرد؟
فۆرانه	أن' کاران همه' فۆرانه	دور می‌کند	کارهای او همه را دور می‌کند
فۆندۇق	چنتا فۆندۇق دأري؟	فندق	چند عدد فندق داری؟
فۆچین	تي چۆمانأ فۆچین بۆخۆس	چشم‌ها را ببند	چشم‌هایت را ببند بخواب
فۆکۆده	شیرأ فۆکۆده فرش' سر	ریخت	شیر را روی فرش ریخت
فۆکۆن فیشان	أيا همیشک فۆکۆن فیشان	ریخت و پاش	این‌جا همیشه ریخت و پاش است
فۆگۆردسته	فۆگۆردسته خۆفته	روی شکم خوابیدن	روی شکم خوابیده است
فۆگۆردسته	أمي خانه دیفار فۆگۆردسته	واژگون شد	دیوار خانه ما واژگون شد
قۆوت	أن' دسا قۆوت دینه	توان	دستش توان ندارد
قاتۇق	ایچه قاتۇق دۆکۆن کاسه مئن	خورش	کمی خورش در کاسه بریز
قار	مي مرأ قاره	قهر	با من قهر است
قاق	خبرأ کي بیشتاوستیم قاقأ بۇستیم	حیران	خبر را که شنیدیم حیران شدیم

قايىنا	بىلاخرە بىئىستىم اونا قايىنا بۆكۈنم	مىتقاعد	بالاخرە توانىستىم آن را مىتقاعد كنىم
قىش	مى قىشا بىدىي؟	كىمىرىند	كىمىرىندىم را دىدەھى؟
قۇرۇچ	ايىچە يۇل قۇرۇچ بۆكۈدىم	پىس انداز	كىمى يۇل پىس انداز كىردىم
قۇشۇمە مۇ	بۇشۇ تى قۇشۇمە مۇيا چاكۇن	آشفتە مو	برو موھى آشفتەات را درىست كىن
كاشكارأت	ايتا كاشكارأت دار جۇر نىشتە	زاغ	يك زاغ بالاي درخت نىشتە است
كۇتر	كۇترانا سىرادىن	كېوتىر	كېوتىرھا را رھا كىن
كۇر	اۇ كۇرا فاندىر	دختر	آن دختر را نگاه كىن
كۇرا	كۇرا بىشىم؟	كىدام طرف	كىدام طرف برويم؟
كۇل	بىنا خۇ كۇل سىر	شانه	روى شانەھاش گذاشت
كۇل	ا چاقۇ كۇلە	كىند	اين چاقۇ كىند است
كۇيا	مى شاررۇر كۇيا نھا؟	كجا	شاررۇر مىن كجا است؟
كۇيتا	كۇيتا دىكىش تى شىن ايسە؟	كىدام يك	كىدام دىستكىش مال تو است؟
كۇيدانە	كۇيدانە-يا گى؟	كىدام يك	كىدام يك را مىگوئى؟
كىخۇدامردى	تى كىخۇدامردى تە رە بدر خۇرە	داورى	داورىات بە درد خودت مىخورد
كىن كىن	كىن كىن داشتى اكه ائى	اين يا آن يا كىردىن	اين يا آن يا مىكىرد كە چە زمان مىآيى
كىوانى	مى يىلە مار ايتا كىوانى-يە	كىدانو	مادىربىرگ مىن يك كىدانو است
كاباسى	كاباسى باوردىم	نحسى	دىچار نحسى شىدىم
كاس	تى كاس چۇما خۇش دارم	آبى	چىشمھى آبىات را دوست دارم
كال	ا بە كاله	نارس	اين بە نارس است
كاكا	ايىچە كاكا چاكۇن بۇخۇرىم	پىنكىك	كىمى پىنكىك درىست كىن بخورىم
كىخ	ا شامپۇ كىخ نۇكۇنە	كىف	اين شامپۇ كىف نىمىكىند
كرأ	كرأ شىم	ھىمىن الان	ھىمىن الان مىروم
كىردكار	تى كىردكارا چاكۇن	رىفتار	رىفتارت را درىست كىن
كىرچ	پۇر كىرچە	تىرد	خىلى تىرد است
كىرك	كىركان كىتكىناس كۇنىدى	مرغ	مرغھا قىدقد مىكىندى
كىش	اۇن كىسە اۇ كىش نىشتە؟	گوشە	آن كىيست آن گوشە نىشتە است؟
كىشە	بىيا مى كىشە	آغوش	در آغوش مىن بىيا
كىشك	دۇمىرتبە كىشكا بۇستى؟	لوس	دوبارە لوس شىدى؟

کفته	تي ميداد زمين ^۲ سر کفته	افتاده است	مداد تو روی زمین افتاده است
کل	أ مردأى کله	کچل	این مرد کچل است
کلانه	بۆشؤ او کلانه ^۱ بأور	منقل	برو آن منقل را بیاور
کلاچ	کلاچ پينيرا اؤساد	کلاغ	کلاغ پنییر را برداشت
کلاچ ملاچي	أميرحؤسن ايتأ کلاچ ملاچي يرهن دؤکوده بؤ	سیاه و سفید	امیرحسین یک پیراهن سیاه و سفید پوشیده بود
کلماجين	أ سئب کلماجينه	کرم خورده	این سیب کرم خورده است
کله	بۆشؤ کله ^۱ واگیران	اجاق	برو اجاق را روشن کن
کي	کي تأنه مي مرأ بأيه؟	چه کسی	چه کسی می تواند با من بیاید؟
کي	...أتؤ نيه کي	که	...اینطور نیست که
کيتاب	أ کيتاب مي شينه	کتاب	این کتاب مال من است
کيس	مي رختان کيس بؤخورده	چروک لباس	لباس هایم چروک شده است
کيشؤ	ميداد کيشؤ دؤرؤن نئابؤ	کشو	مداد داخل کشو نبود
کيشکا	کيشکائان مؤرغانه جأ بيرؤن أيبد	جوجه	جوجه ها از تخم بیرون می آیند
گئل	بۆشؤ ايتأ گئل مه ره بأور بينيشينم	چهارپایه کوچک	برو یک چهارپایه کوچک برایم بیاور بنشینم
گوار	أمان گوار ^۲ امرأ غذا چأکونيم	تره	ما با تره غذا درست می کنیم
گگج	سبزي-يان ^۲ دؤرؤن گگج مرأ ويشت ر خوش أيه	شاهی	میان سبزی ها شاهی را بیشتر دوس دارم
کؤ	بيا بيشيم کؤ	کوه	بیا به کوه برویم
کؤجدانه	مي کؤجدانه برارأ بيدئي؟	کوچک	برادر کوچک من را دیده ای؟
کؤدن	چي کؤدن دري؟	انجام دادن	چه کاری داری انجام می دهی؟
کؤر ^۲ قؤقؤ	کؤر ^۲ قؤقؤيا فأندر	جغد	جغد را نگاه کن
کؤرش	مي غذا کؤرشأ بؤ	جزغاله	غذایم جزغاله شد
کؤشتن	پؤتارانا کؤشتن نوائيد	کشتن	مورچه ها را نکشید
کؤلک	کاموا کؤلکا بؤسته	درهم	کاموا درهم شده است
کؤمؤش	کؤمؤشأ فأندر	لاک پشت	لاک پشت را نگاه کن
کؤناکؤنا	کؤچه دوسته بؤ کؤناکؤنا واگردستيم	عقب عقب	کوچه بسته بود عقب عقب برگشتیم

کۆنه	أ دارأ كۆنه سخته	ريشه	ريشه اين درخت قوی است
کۆنه مۆنه	کۆنه مۆنه کۆدن نوأ	ترديد	ترديد نکن
کۆنۆس	کۆنۆس خأیی؟	ازگیل	ازگیل می‌خواهی؟
کۆکلا	کۆکلا دیچئن دره	توطئه	دارد توطئه می‌کند
گۆرخانه	ایمرؤ گۆرخانه وارش بؤ	رعد	امروز باران با رعد بود
گۆزکا	گۆزکایأ بیده-ئی؟	قورباغه	قورباغه را دیدی؟
گئسه	خؤ مۆنأنا گئسه کۆنه	بافتن مو	موهایش را می‌بافد
گاب	رجب خؤ گابأ فۆرؤختن دره	گاو	رجب دارد گاوش را می‌فروشد
گاره	جغله ' بیر گاره دۆرۆن بۆخۆسان	گهواره	نوزاد را بیر در گهواره بخوابان
گاز	می گاز مرأ در کۆنه	دندان	دندانم درد می‌کند
گاز ایشکره	دیشب خؤفته-بی گاز ایشکره کۆدی	ساییدن دندان‌ها به هم	دیشب خواب بودی دندان‌هایت را به هم می‌ساییدی
گاچ	تی یا گاچه مگه؟	پای ناراست	مگر پای تو ناراست است؟
گاگلف	گاگلف أرا دؤار کۆنم	بعضی اوقات	بعضی اوقات از این طرف عبور می‌کنم
گب	أ گب کی گؤفتن درم اؤرارسالان' شینه	سخن	این سخن که دارم می‌گویم برای سال‌های دور است
گب	می أمرأ گب بزئ	سخن	با من سخن بگو
گب جکشه	بۆزۆر خأستی می جا گب جکشه	حرف بکشد	به اجبار می‌خواست از من حرف بکشد
گب خبربر	گب خبربر' أمرأ گب زئن نوأ	خبرچین	با خبرچین حرف نزن
گب گب' سر	گب گب' سر بأورده	حرف تو حرف	حرف تو حرف آورد
گرا دن	گرا دن بأیه	سُر بده	سر بده بیاید
گراپئت	گراپئتأ بیدین	کچ و کوله	آن کچ و کوله را ببین
گرد' گیج	بیشیم لایجؤن گرد' گیج بزئیم	گشت و گذار	برویم لاهیجان گشت و گذار کنیم
گرد' کله	أمی گرد' کله' لاف دکفته	دورهمی	دورهمی ما به هم خورد
گردستن	هرأ گردستن دبیم	قدم زدن	همین اطراف قدم می‌زدیم
گردن پسه	می گردن پسه-یا جؤش بزه	پشت گردن	پشت گردنم جوش زده است
گردیم	هرأ گردیم	قدم می‌زنیم	همین اطراف قدم می‌زنیم
گرزه	گرزه خؤراک آغۆزه	موش	غذای موش گردو است

گرزک	گرزک مرا بگشته	زنبور	زنبور من را نیش زد
گرمش	گرمش امون دره	باد گرم	دارد باد گرم می‌آید
گرگر	زاکان ^۲ گرگر وناشته بوخوسم	سر و صدا	سر و صدای بچه‌ها اجازه نداد بخوابم
گلاس	درجکا ^۲ گلاس بوم	خیره	به پنجره خیره بودم
گمچ	گمچ ^۲ منن آغوز قاتوق چاکون	گمچ	در گمچ فسنجان درست کن
گه	خوره گه	می‌گوید	از جانب خودش می‌گوید
گیج گیجی	مرا گیج گیجی دان نوا	قلقلک	من را قلقلک نده
گیرینجی	گیرینجی مو ^۲ مرا خوش آیه	موی فر	از موی فر خوشم می‌آید
گزر	گزر ^۲ آب چوم ^۲ ره خوبه	هویج	آب هویج برای چشم خوب است
گل	میرزا کوچی خان ایتا ^۲ ییله گل بو	شخصیت	میرزا کوچک خان یک شخصیت بزرگ بود
گلف	گلف بینیشینید	با فاصله	با فاصله بنشینید
گود	می مرد ^۲ گودان دیرو بامؤبید ^۲ امی خانه	خانواده	دیروز خانواده شوهرم به خانه ما آمده بودند
گوده	خو رختانا ^۲ گوده بوکود	قلمبه	لباس‌هایش را قلمبه کرد
گوزارش	ایمشب ^۲ وا می گوزارش ^۲ ا تومانا ^۲ کونم	گزارش	امشب باید گزارشم را تمام کنم
گوش ^۲ کون	می گوش ^۲ کون بوگوفته	دم گوش	دم گوشم گفتم
گول	ا ^۲ گولا ^۲ ته ره بیهئم	گل	این گل را برای تو خریدم
گولاز	امی گولاز ^۲ ان ^۲ کی گیلکیم	افتخار	افتخار ما این است که گیلک هستیم
گولدان	می گولدان بشکفته	گلدان	گلدانم شکست
گولی	می گولی ^۲ مرا در کونه	گلو	گلویم درد می‌کند
گومار	گومار ^۲ پوشت جوخوخت	بوته‌های خار	پشت بوته‌های خار پنهان شد
گومگومه	می گوش ^۲ کون گومگومه کودی	پیچ	دم گوشم پیچ‌پیچ می‌کرد
لوجنک	بوشو ^۲ لوجنکا ^۲ دود ییچا ^۲ نایه بودورون	دریچه پشت‌بام	برو دریچه پشت‌بام را ببند گربه داخل نیاید
لوقت	تی یا سر بئس ^۲ هی کس ^۲ لوقت ^۲ ا کشئن نوا	منت	روی پای خودت بایست منت کسی را نکش
لا	ا کاغذا ^۲ بنه تی دفتر ^۲ لا	بین دو چیز	این کاغذ را میان دفترت بگذار

لا	هرچي زأمت بکشه-بیمأ لا بؤكؤد	تباه	تمام زحمت‌های ما را تباه کرد
لابدان	لابدانأ بیگیر	عنكبوت	عنكبوت را بگیر
لار	أ تؤرف لاره	پوک	این ترب پوک است
لافند	لافندأ كؤيا بنأئي؟	طناب	طناب را کجا گذاشتی؟
لانتی	أ لانتيا بیدین	مار	این مار را ببین
لانتؤز	چي ره لانتؤز تأوده؟	جفتک	برای چه جفتک می‌اندازد؟
لته	او لته ' مرأ فأدن ميزأ يأكؤنم	دستمال	آن دستمال را به من بده میز را تمیز کنم
لس	غذا خؤردن' پسي آدم لسأ به	شل و وارفته	آدم بعد از غذا خوردن شل می‌شود
لقد دمج	گؤلانا لقد دمج نوا كؤدن	لگدمال	گل‌ها را لگدمال نکن
لیه	ليه ' تآود	توپ	توپ را پرتاب کن
لچه	چيچيني دار' لچه نيشته	فراز	گنجشک بر فراز درخت نشسته است
لؤاس	لؤاس دامان' مئن زيويسته	روباه	روباه در جنگل زندگی می‌کند
لؤچ	لؤچي مگه؟	چپ چشم	مگر چشمات چپ است؟
لؤچان	أمرأ لؤچان زنه	پشت چشم نازک کردن	برای ما پشت چشم نازم می‌کند
مأر	مي مأر بؤشو كار' سر	مادر	مادر من به سر کار رفته است
مأر' مرد	بعضي-تأ زأكان مأر' مرد دأريدي	ناپدری	بعضی از بچه‌ها ناپدری دارند
مأنستن	خؤ پئر' مأنستن گب زنه	مانند	مانند پدرش صحبت می‌کند
مئخ	بجمسته مئخانا فيشان	میخ	میخ‌های خم‌شده را دور بریز
مئوه	مئوه 'نا بؤشوستي؟	میوه	میوه‌ها را شستی؟
ما	ايتأ ما بدن	بوسه	یک بوسه بده
ما	أ ما وا بشم مؤسافرت	ماه	این ماه باید به مسافرت بروم
مائي	أكبر دؤتا سيفيد مائي بيهه-بؤ	ماهی	اکبر دو عدد ماهی سفید خریده بود
مات	چي ره ماتأ زئي؟	حیران	برای چه حیران شدی؟
ماتؤر	مي ماتؤر رؤشنا نييه	موتور	موتورم روشن نمی‌شود
ماده	مي ماده مرأ در كؤنه	معدة	معدة‌ام درد می‌کند
ماز	او مازأ مرأ وأسينم مي كفشأ	واکس	آن واکس را بده به کفش‌ام بمالم
مازؤ	مي مازؤ در كؤنه	ستون فقرات	ستون فقراتم درد می‌کند

ماسکاً	ماسکاً باري-يا تۆمانا كۆن	مسخره	مسخره‌بازی را تمام كن
ماشل	مي مارَ مرأ شوَن دريم مي ماشلَ خانه	خاله	با مادرم به خانه خاله‌ام می‌رويم
ماشه	او ماشه=يا مرأ فادن	انبر فلزی	آن انبر فلزی را به من بده
ماشك	ماشكاً تاود	تور ماهی‌گیری	تور ماهی‌گیری را ببنداز
ماقؤل	ماقؤل بۆگؤفتم	...چه خوب شد كه	چه خوب شد كه گفتم
مالا	مي پئر مالايه	ماهی‌گیر	یدرم ماهی‌گیر است
ماندگي گيفتن	بدأ اييچه ماندگي بيگيرم	خستگی در كردن	اجازه بده کمی خستگی در كنم
ماچي	ايتا ماچي مرأ ديهي؟	بوسه	يك بوسه به من می‌دهي؟
مترس	باغَ مترسه	مترسك	مترسك باغ است
مته	مته نهان نوأ	مزاحمت	مزاحمت ايجاد كن
مجاز	مي مجاز نبره	مزاج	با مزاج من سازگار نيست
مدار	ها مدار بؤشو جؤلؤ	روش	به همين روش جلو برو
مرأ	مرأ بؤگو چي خائي؟	به من	به من بگو چه می‌خواهي؟
مراغ	آدمأ مراغأ گيره	چندش	آدم چندش‌اش می‌شود
مرجانه	أ كارتانا مرجانه فگيفتم	رايگان	اين كارت‌ها را رايگان گرفتم
مردَ برار	مي مردَ برارَ خانه ها كوچه دؤرونه	برادر شوهر	خانه برادر شوهرم داخل همين كوچه است
مردَ برار زن	تي مردَ برار زنا بيدئم	زن برادر شوهر	زن برادر شوهرت را ديدم
مردَ خاخؤر	مي مردَ خاخؤر بؤشو خارج	خواهر شوهر	خواهر شوهرم به خارج رفته است
مردَ خاخؤرزا	مي مردَ خاخؤرزا اُمي خانه ايسأ	خواهرزاده شوهر	خواهرزاده شوهرم خانه ما است
مردأى	أ مردأى دپروز بامؤ	مرد	اين مرد دپروز آمد
مردؤم	مردؤم همه بامؤبيد	مردم	همه مردم آمده بودند
مضرت	أنقد كي مضرتي تي جان همه جيجايه	شرور	آن‌قدر كه شرور هستی تمام بدنات زخمی است
مل	أن انارَ مزه مله	گس	مزه اين انار گس است
من	من بؤشوؤم	من	من رفتم
مه ره	أ كفشأ مه ره بيهئم	برای خودم	اين كفش را برای خودم خريدم

مي	مي مآر أمۇن دره	من	مادرم دارد می آید
ميان	أ گب أمي ميان بمانه	بين	این حرف بین خودمان باشد
مچد	مچد شۇن دري؟	مسجد	به مسجد می روی؟
مچه	أمين خۆ مچه ' عمل بۆكۆده	چانه	امین چانه اش را عمل کرده است
مک	مي سرأ مکأ كۆده	شوره سر	سرم شوره زده است
مۆران	أهين مۆران بزه	زنگ آهن	آهن زنگ زده است
مۆرجه	اييچه مۆرجه دۆكۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرغانه	دۆتا مۆرغانه بأور	تخم مرغ	دو عدد تخم مرغ بیاور
مۆرغانه دشكن	ييا مۆرغانه دشكن چاكۆنيم	نیمرو	بیا نیمرو درست کنیم
مۆس	مۆس بۆكۆده	کپک	کپک زده است
مۆسافرت	أئي بيشيم مۆسافرت؟	مسافرت	می آیی به مسافرت برویم؟
نأرم	تي شۆماره' نأرم	ندارم	شمارهات را ندارم
نأنسته-بۇ	نأنسته-بۇ أ كارأ بۆكۆده	ناآگاهانه	ناآگاهانه این کار را کرد
نۇبدان	اي نفرأ بأور نۇبدانأ چاكۆنه	ناودان	یک نفر را بیاور ناودان را درست کند
نۇرۆزبل	جلالي تقويم' مئن ۱۷ مۆرداد نۇرۆزبله	نوروزبل	در تقویم جلالی ۱۷ مرداد نوروزبل است
نۇغان	أمان گیلان' مئن پۆر نۇغان دأريم	کرم ابریشم	ما در گیلان کرم های ابریشک زیادی داریم
نابرياري	أن مي نابرياري-يه	نابرداری	این نابرداری من است
ناجه	ناجه دأرم ايمرو بازی-يا سر بييم	امید	امیدوارم امروز در بازی پیروز شویم
ناحق و نابؤد	ناحق و نابؤد كرأ زجر كшим	به ناحق	به ناحق داریم زجر می کشیم
ناخبر	رضا ناخبر بامؤ أمي خانه	سرزده	رضا سرزده به خانه ما آمد
ناخۆش آوال	ايمرو اييچه ناخۆش آوالم	مريض	امروز کمی مریض هستم
ناخۆن	مي يا ناخۆن بشكفته	ناخن	ناخن یایم شکست
ناخۆن	تي ناخۆنأ بيگير	ناخن	ناخونات را بگیر
ناره	ناره كۆدن دره	نعره	دارد نعره می زند
نازبداشته	أمي زاكأن نازبداشته=ئيد	نازبرورده	بچه های ما نازبرورده هستند
ناسؤس	بۆشؤ ناسؤسأ بأور	تلمبه	برو تلمبه را بیاور
ناقلن	ناقلن تۆ أمي مرأ ييا	لاقل	لاقل تو با ما بیا

ناکس	ناکس ۛ پۛشتين بۛستن نوأ	نامرد	از نامرد حمايت نکن
نتاج	أمان گيلک ۛ نتاجيم	نسل	ما از نسل گيلک هستيم
نجاڭ	نخاستي بآيه نجاڭ ۛ مرأ أنا بأوردم	اجبار	نمی‌خواست بيايد به اجبار او را آوردم
ندار	ندار ۛ آدمه	فقير	آدم فقيری است
نشأ	راشياً آب بيگيفته شۛن نشأ	نمی‌توان	آب جاده را فراگرفته است نمی‌توان رفت
نقل	ايتأ نقل بۛڭو	داستان	يك داستان بگو
نم	أمي وسيله'نا نم بزه	رطوبت	وسايل ما را رطوبت زده است
ننأ	فاكتۛران ميز ۛ سر ننا	نيست	فاكتورها روی ميز نيست
نهأن	يلايأ نهأن درم كله ۛ سر	گذاشتن	دارم پلو را روی گاز می‌گذارم
نوأ	اوٛو ڭب زئن نوأ	نکن	آن طور صحبت نکن
نیده بیده	نیده بیده-کانأ مأنه	ندید بدید	مانند ندید بدیده‌ها است
نيشت	همه-تا نيشت مئن ايسأيد	نشست	همه آن‌ها در نشست بودند
نيشتاو	زأكي-يم نيشتاو بي	سرتق و لجوج	كودكي هم سرتق و لجوج بودی
نيميزڭيره	درا نيميزڭيره وأكون	اندکی	در را اندکی باز کن
نيويړه	مرأ سربسر نهأن نوأ نيويړه بد ديني-يا	وگرنه	من را اذيت نکن وگرنه بد می‌بینی‌ها
نيويشتن	کيتاب نيويشتن درم	نوشتن	دارم کتاب می‌نويسم
نيچ	أ نوخۛدان نيچه	ديريز	اين نخودها ديريز هستند
وأبرازه	أ پرهن ترأ وابرازه	شايسته است	اين پيراهن شايسته تو است
وأجه	تي دوماغأ اي چي وأجه	چسبیده است	چيزي روی بينيات چسبیده است
وأده	أمرأ وأده بيگيفته	دعوت	ما را دعوت کرده است
وأسي	وأسي دو تا نان فڭيفته-بيم	بايد	بايد دو عدد نان می‌گرفتم
وأسي	ايمرو پۛر کار دارم، هأن ۛ وأسي زۛد بأموؤ	به خاطر	امروز کارم زياد است، به خاطر همين زود آمدم
وأمجي	چي ره وأمجي؟	جستجو می‌کنی	برای چه جستجو می‌کنی؟
وأمرازه	أ ڭبان ترأ وأمرازه	شايسته نيست	اين حرف‌ها شايسته تو نيست
وأورس	او زناكأ وأورس	پيرس	از آن زن پيرس
وأورسي	هرچي وأورسي ترأ ڭب بسرأ كۛنه	پيرسی	هر چه پيرسی حرف را عوض می‌کند

وَأَچُنْ	خَو خانَه سَرأ وَأَچُنْ دره	کندن	دارد سقف خانه‌اش را می‌کند
وَأَچَوک	دارأ وَأَچَوک	بچسب و بالا برو	به درخت بچسب و بالا برو
وَأَکَفْتَه	أَمراً وَأَکَفْتَه	پيله کرد	به ما پيله کرد
وَأَکَفْتِیم	أَمَانْ وَأَکَفْتِیم	از یا افتادیم	ما از یا افتادیم
وَأَکَوْدَه	مَأَمداً وَأَکَوْدَه بامؤ	رساند	محمد را (به مقصد) رساند و آمد
وَأَکَوْنْ	درأ وَأَکَوْنْ	باز کن	در را باز کن
وَأَگَرْدَانْ	أَ کِیتاباً تَوْ وَأَگَرْدَانْ بَوکَوْدِی؟	ترجمه	این کتاب را تو ترجمه کردی؟
وَأَگَرْدَانْ	أَوْ شامِی-یاْ وَأَگَرْدَانْ	پشت و رو کن	آن شامی را پشت و رو کن
وَأَگَرْدَانْدَه	أَ خیابانْ اَیْسَماً وَأَگَرْدَانْدَه	تغییر داده‌اند	نام این خیابان را تغییر داده‌اند
وَأَگَرْدَانْتَمْ	کِیتاباً وَأَگَرْدَانْتَمْ	عودت دادم	کتاب را عودت دادم
وَأَگیرانْ	گازأ وَأَگیرانْ	روشن کن	اجاق را روشن کن
وئر	تأنیْ أ رَوخانأ وئر بَرنِی؟	گذشتن از عرض رودخانه	می‌توانی از عرض این رودخانه عبور کنی؟
وا	أیتأ اَویتأ نأره همه وا بَأئید	باید	این و آن ندارد، همه باید بیایند
وا	سردْ وا دمه	باد	باد سرد می‌وزد
وا	هرچی خورم هنده مرأ وا	میل داشتن	هرچه می‌خورم باز هم میل دارم
وابؤنْ	در وابؤ	باز شدن	در باز شد
واترکستم	خأنده جأ وَاْتَرکستم	ترکیدم	از خنده ترکیدم
واتینْ	گِیدِی کَوْرؤنا وَاْتینْ دأره	مسری	می‌گویند کرونا مسری است
واجؤر	أ بَچْ واجؤر کَوْنَه	ری	این برنج ری می‌کند
واجام	میرزاقاسمی واجامْ جأ چَأکَوْدَه به	بادنجان	میرزاقاسمی از بادنجان درست می‌شود
واجاوره	هر چی خَوْرَه واجاوره	قی می‌کند	هر چیزی می‌خورد قی می‌کند
واخانْ	أناْ وَاخانْ	دوباره بخوان	این را دوباره بخوان
واخبْ	أمانْ دیرَوْ وَاخبأ بَوْسْتِیم	آگاه	ما دیروز آگاه شدیم
واخؤر	آبْ وَاخؤر	بنوش	آب بنوش
واد	ویریز تی وادأ بیگیرم	اندازه	بلند شو اندازه‌ات را بگیرم
واداشته	أَمراً وَاداشتهْ أ سردْ هوا دَوْرَوْنْ بئْسِیم	وادار کرد	ما را وادار کرد در این هوای سرد بمانیم

واروختن	گیلانا واروختن درد	غارت کردن	دارند گیلان را غارت می‌کنند
وارستن	وارش وارستن دره	باریدن	دارد باران می‌بارد
وارسی	ایبچه اوشتنر همه ' وارسی کوید	بازرسی	کمی آن طرفتر همه را بازرسی می‌کردند
وارسی	وا اول وارسی بوکونید	تحقیق	باید ابتدا تحقیق کنید
وارش	دیرو وارش بامو	باران	دیروز باران آمد
واز	گوزکایا فاندرا چوتو واز کونه	پردن	قورباغه را ببین که چطور می‌پرد
واز و ولنگ	زاکان پارک ' دورون چي واز و ولنگي کونیدی	جست و خیز	بچه‌ها در پارک چه جست و خیزی می‌کنند
وازده	مرا وازده باورده	به تنگ آمدن	من را به تنگ آورده است
وازن	تي کفشأ وازن بیشیم	بیوش	کفش‌ات را بیوش برویم
واستن	اؤن چیه تې دینا واستن دري؟	مالیدن	آن چیست داری به صورتت می‌مالی؟
واسرا دان	أمرأ واسرا دأ	پی نخود سیاه فرستادن	ما را پی نخود سیاه فرستاد
واسوجانه	أمي خونا واسوجانه تا خو مدرکأ فأكيفت	سوزاند	خون ما را سوزاند تا مدرک‌اش را گرفت
واسوخسته	ترا واسوخسته آدم هفتاد سال ياکي ناره	برخورده کرده	آدم به تو برخورد کند تا هفتاد سال پاک نیست
واش	گاب ' ره خاش فوکونه سک ' ره واش	علف	برای گاو استخوان می‌ریزد برای سگ علف
واشان	بوشتو جابأ واشان	پهن کن	برو رختخواب را پهن کن
واشکاف	أ پرهن ' درزا واشکاف	بازکن	درز این پیراهن را باز کن
واشکاف	مرا حالي نوبؤسته، ایبچه واشکاف	بیشتر توضیح بده	متوجه نشدم، کمی بیشتر توضیح بده
واشکافیدی	باهار ' وخت گولان واشکافیدی	می‌شکفند	فصل بهار گل‌ها می‌شکفند
والان	تي پرهنا اویا والان	آویزان کن	پیراهن‌ات را آن جا آویزان کن
والنگ	نیصف ' را والنگأ دأ	انصراف	نیمه راه انصراف داد
والیشتن	گاب خو مانده ' والیشتن دره	لیسیدن	گاو دارد گوساله‌اش را می‌لیسد
وامختن	چی-یا وامختن دري؟	جستجو	چه چیزی را جستجو می‌کنی؟
واهیل	مي ديل واهیلأ بوسته	بی‌تاب	دلم بی‌تاب شده است

واویجان	مائي-یا خۆب واویجان	برشته کن	ماهی را خوب برشته کن
واوین	أ خالاً واوین	ببر	این شاخه را ببر
واپس	چی ره واپس شوئن دري؟	عقب	برای چه داری به عقب می‌روی؟
واپلکه	تیاناً بنه بدأ اییچه واپلکه	خیس بخورد	دیگ را بگذار کمی خیس بخورد
واچرد	تا ناناً بیده نیصفاً وأچرد	تکه کرد	به محض دیدن نان نیمی از آن را تکه کرد
واکارید	بعضي-یان خائید اُمي میاناً واکارید	شکرآب کنند	بعضی‌ها می‌خواهند بین ما را شکرآب کنند
واکاشته	أمرأ ایا واکاشته	منتظر گذاشت	ما را این‌جا منتظر گذاشت
واگیر	أنّ مار أنّ گباً واگیر کونه	تصدیق حرف	مادرش حرف او را تصدیق می‌کند
وخت	باهارّ وخت اَیم گیلان	وقت	وقت بهار به گیلان می‌آیم
ودره	او ودره' فادن مرأ	سطل	آن سطل را به من بده
ورأچوک	بامو اُمي وراچوک بینیشته	در کنار	آمد در کنار ما نشست
ورجا	کیتابان امدّ ورجا نهأ	نزد	کتاب‌ها نزد احمد است
ورف	أچور ورف کي تا هسأ بیده بو؟	برف	این‌گونه برف چه کسی تا حالا دیده بود؟
ورگ	ایتا سیا ورگ بیدئم	گرگ	یک گرگ سیاه دیدم
وسته	هانقد مرأ وسته	کافی است	همین قدر برای من کافی است
ول	آتشّ ولا فاندِر	شعله آتش	شعله آتش را نگاه کن
ولکي	اییچه بنسید ولکي اُمیرم بأیه	شاید	کمی صبر کنید شاید امیر هم بیاید
ولگ	مي اينستا ولگا دأري؟	صفحه	صفحه اینستاگرام من را داری؟
ولگ	پئیز ولگان خوْشگیلاً بید	برگ	در پاییز برگ‌ها خوشگل می‌شوند
وهاشته	مي پئر مرأ وهاشته بأیم	اجازه داد	پدرم به من اجازه داد بیایم
ویریزانه	أمرأ اُمي جا سر ویریزانه	بلند کرد	ما را از جایمان بلند کرد
ویریزانه	خابّ جا اُمراً ویریزانه	بیدار کرد	ما را از خواب بیدار کرد
ویریشته	اوئن کیسه ویریشته؟	بلند شد	آن کیست که بلند شد؟
ویریشته	بوْشو بیدین زای ویریشته؟	بیدار شد	برو ببین بچه بیدار شد؟
ویشتا	مرأ ویشتایه	گرسنه	گرسنه هستم
ویشتر	ویشتر آب دوکون	بیشتر	بیشتر آب بریز

ويني زڻك	تي دوماغ ويني زڻكا ياكون	آب بيني	آب بينيات را پاك كن
ويگير	گوشي-يا ويگير	بردار	گوشي را بردار
ولش	بيا بيشيم ولش چيني	تمشك	بيا برويم تمشك بچينيم
و	من و حوسئن دوتائي شيم	و	من و حسين دو نفری می‌رويم
هاتو	حوكمن هاتويه كي شومان گيد	همين طور	به احتمال قوي همين طور است كه شما می‌گويد
هانه	امي دار و ندار هانه	همين است	دارايي ما همين است
هاچين	هاچين حق ساي بوكوديم	بيخود	بيخود تلاش كرديم
هاچين پلا	هاچين پلا خوردان درم	پلو خالي	دارم پلو خالي می‌خورم
هاچينه	خانه اثاثانا هاچينه فادا بوشو	رايگان	وسايل خانه را به رايگان داد رفت
هئن	چي هئن دري؟	خریدن	داري چه می‌خري؟
هر ساعت دقه	هر ساعت دقه آيه امي خانه	دم به دقيقه	دم به دقيقه به خانه ما می‌آيد
هرتا	هرتا گوشي-يان ايتا خوبي داريدي	هر کدام	هر کدام از گوشي‌ها يك خوبي دارند
هسا	هسا ايم	اکنون	اکنون می‌ايم
هش	هش نفر باموئيد	هشت	هشت نفر آمدند
هف	هف نفر ناموئيد	هفت	هفت نفر نيامده بودند
هف شب	فردا مي جفله هف شبه	جشن شب هفت زايمان	فردا جشن شب هفت زايمان کودک من است
هلاچين	زاك ره صارا دورون هلاچين چاكودم	تاب	براي بچه در حياط خانه تاب درست كردم
هلماله	هلماله اون ور جا نشم	هرگز	هرگز پيش او نمی‌روم
هم زاما	مي هم زاما هرشب امي خانه ايسا	باجناق	باجناق من هرشب خانه ما است
همه-دانه	فردا همه-دانه ائيدي	همه آن‌ها	فردا همه آن‌ها می‌آيند
هميشك	گيلان هميشك وارشي-يه	همواره	گيلان همواره باراني است
هندم هوندم	هندم هوندمه كي واران بايه	نزديك	نزديك است كه باران بيايد
هني	هني وا بيشي	باز	باز بايد بروي؟
هيزار	هيزار ريال دئه پول نيه	هزار	هزار ريال ديگر پول نيست
هيست	واران وارستي هيستا بوستم	خيست	باران می‌باريد خيست شدم

هیل	ایچی هیل دۆکۆن	گشنیز	کمی گشنیز هم بریز
یا	أنا خائي يا أونا؟	یا	این را می‌خواهی یا آن را؟
یاره	خالی‌شواشاً فادن می مآر ته ره یاره	می‌ساید	پونه را به مادرم بده برای تو می‌ساید
یاور	تأنید مرا یاور بدید؟	کمک	می‌توانید به من کمک کنید؟